

DE STER

96E JAARGANG

NUMMER 8

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

AUGUSTUS 1996

DE STER

AUGUSTUS 1996

Op de omslag

Vooromslag: Broeder Robert Figueroa houdt toezicht op de bouw van een kerkgebouw in Chili, waar het bouwprogramma moeiteloos heeft gelijke tred te houden met het snelgroeiende ledental. **Achteromslag:** De Chileense zendinglinge Eugenia Belán uit Calama is werkzaam in het zendingsgebied Osorno Chili (*linksboven*). De kerkleden in Viña del Mar komen bijeen voor hun zondagse vergaderingen (*rechtsonder*). De Santiago-tempel is in 1983 ingewijd (*onder*). Zie 'Chili: een vruchtbare wijngaard', blz. 34. [Omslagfoto's: Michael R. Morris.]

ARTIKELEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM

VOORTDURENDE OPENBARING PRESIDENT JAMES E. FAUST	2
POPULARITEIT EN BEGINSSEL OUDERLING NEAL A. MAXWELL	14
HOLE-IN-THE-ROCK LARENE PORTER GAUNT	20
CHILI: EEN VRUCHTBARE WIJNGAARD MICHAEL R. MORRIS	34
EEN SCHAAL VOL PINDA'S RONALD W. ROOK	48

VOOR DE JONGEREN

TIJD VOOR HET EVANGELIE LAURY LIVSEY	10
ALS THUIS NIET ALLES GOED ZIT JAN PINBOROUGH	26
EEN DAGBOEK VOOR NU EN VOOR DE TOEKOMST JEFFREY S. MCCLELLAN	30
IK VROEG, HIJ ANTWOORDE ERIC HANSEN	33
TERUGKEER SARA FITZGERALD	

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
MORMORANDIUM	
BELANGRIJK ZIJN IS AARDIG. AARDIG ZIJN IS BELANGRIJKER	9
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
OVERAL EN TE ALLEN TIJDE EEN GETUIGE ZIJN	25

DE KINDERSTER

VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON

DE TEKENS VAN CHRISTUS' GEBOORTE	2
HET ENGE EN NAUWE PAD OUDERLING JOSEPH B. WIRTHLIN	5
VRIENDJES IN HET NIEUWS	6
VERHAAL	
EEN PAARSE KROKODIL ALMA J. YATES	8
VEEL PLEZIER!	13

PARTICIPATIEPERIODE

IK BID VOOR ANDEREN KAREN ASHTON	14
VOOR KLEINE VRIENDEN	
EEN ZONNESTRAALTJE ZIJN CORLISS CLAYTON	16

DE STER

Augustus 1996 96e jaargang Nummer 8

Officiële Nederlandsstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson
James E. Faust

Raad der Twaalf:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Editor: Jack H. Gosling

Adviseurs: Spencer J. Condie, L. Lionel Kendrick

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighton
Directeur planning en redactie: Brian K. Keily
Directeur grafische vormgeving: Allan K. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Redacteur: De Kinderrester: DeAnne Walker
Rooster: Maryann Martindale
Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Leidinggevend art-director: M. M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Vormgeving: Sharrt Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB: Vertaalbureau
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6 04 02 60
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Abonnementenadministratie:

Administratie: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 030-6 05 38 04

Uitgever:

Kerk Jezus Christ der Heiligen der Letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1996 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 9,00 per year. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA.

Abonnementenprijs

Nederland: NLG 52,00 - België: BEF 590,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Versijnt twaalf maal per jaar

96988 120
Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

GETUIGENIS

Toen ik jong was, heb ik veel getuigenissen van leden gehoord, in het bijzonder die van mijn moeder. Ik vroeg mijn moeder hoe ik zelf een getuigenis kon krijgen, en zij spoorde me aan om de Schriften en de *Tambuli* (die nu *Liahona* heet) te lezen.

Vanaf die tijd heb ik mijn best gedaan om de Schriften en de tijdschriften van de kerk te lezen. Daardoor is mijn geloof gegroeid en mijn twijfel verdwenen. Ik verlang er nu ook naar om, als ik 21 ben, op zending te gaan.

Carpio Dhareen

Gemeente Placer

Zendingsgebied *Cagayan de Oro*
(Filipijnen)

iets over de vele leden in andere landen te lezen en te weten dat we verbonden zijn door één geloof, één Heer en één doop. Als ik daarover lees, krijg ik de kracht om alle beproevingen onder ogen te zien waarmee ik geconfronteerd word.

Ik beschouw de *Liahona* als een maandelijke verzameling actuele zaken waardoor mijn geloof dieper geworteld raakt en ik dingen voor mezelf leer. Het is een heerlijk tijdschrift.

V. M. Derecho Jr.

Gemeente *Luchan-2*

Zendingsgebied *San Pablo* (Filipijnen)

EEN LICHT OP MIJN WEG

A *Liahona* (Portugees) is een wonder in mijn leven. Het werpt altijd licht op mijn pad tijdens mijn reis op deze aarde, die wel geweldig is, maar nog steeds veel problemen oplevert.

De artikelen in A *Liahona* zijn werkelijk balsem voor de ziel. Zij versterken mijn getuigenis en mijn geloof, en wakkeren de hoop aan die soms een beetje verstopt zit in een hoekje van mijn ziel.

Twee artikelen waarvan ik bijzonder genoten heb, waren 'Onze sterke punten kunnen onze ondergang worden' (Ouderling Dallin H. Oaks, mei 1995), en 'Opdat gij niet ten val komt' (Perry M. Christenson, oktober 1995).

Dank u voor deze en andere artikelen die een licht op mijn pad zijn.

Valéria Cristina de Souza Ferraz

Wijk *Rio Doce-1*

Ring Olinda (Brazilië)

WOORDEN VAN DE PROFEET

Ik ben heel dankbaar voor A *Liahona* (Portugees), waarin ik elke maand de woorden van de profeet kan lezen. Door het tijdschrift kom ik ook meer te weten over de HLD-jongeren over de hele wereld.

Felipe Cordeiro da Rocha

Gemeente *Varzea*

Ring Jundai (Brazilië)

ACTUELE ZAKEN

Ik lees de *Liahona* (Engels) graag, want er staan veel richtlijnen in voor een recht-schapen leven. Ik geniet ook van de artikelen, en de verhalen en de boodschappen met prachtige foto's en illustraties. Ik vind het leuk om

Lowell Bennet

VOORTDURENDE OPENBARING

President James E. Faust

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

**Er was openbaring nodig
om deze kerk te vestigen.**

**Door openbaring is
zij sinds haar bescheiden
begin uitgegroeid tot wat
zij nu is. Voortdurende
openbaring zal haar
voorwaarts leiden naar
het slottoneel.**

Ik wil het graag hebben over een bijzonder aspect van het evangelie: de noodzaak van voortdurende communicatie met God door middel van het proces dat goddelijke openbaring wordt genoemd. Dit beginsel is fundamenteel voor ons geloof. President Wilford Woodruff heeft gezegd: 'Altijd als er een volk op aarde was dat de Heer als het zijne erkende, werd dat volk door openbaring geleid.' (*The Discourses of Wilford Woodruff*, verzameld door G. Homer Durham, Salt Lake City; Bookcraft, 1946, blz. 138). Laat ik eerst duidelijk stellen dat iedereen die zich openstelt voor de leiding van de Heilige Geest, en die waardig is, inspiratie van God kan krijgen. Dat geldt vooral voor hen die de gave van de Heilige Geest hebben ontvangen.

Maar ik wil niet spreken over de persoonlijke openbaring die door de leden van de kerk en anderen ontvangen kan worden, maar over Gods woorden tot al zijn kinderen bij monde van profeten. De profeten, zieners en openbaarders hadden en hebben de taak en het voorrecht om het woord van God tot de wereld te ontvangen en te verkondigen. Leden van de kerk, ouders en leiders hebben recht op openbaring voor hun eigen taken, maar hebben niet de plicht noch het recht om het woord van God te verkondigen over iets wat buiten hun verantwoordelijkheid valt.

Mijn uitgangspunt is ons negende geloofsartikel: 'Wij geloven alles wat God heeft geopenbaard, alles wat Hij in onze tijd openbaart, en wij geloven dat Hij nog vele heerlijke en belangrijke dingen van het Koninkrijk Gods zal openbaren.'

OPENBARING IN HET VERLEDEN

In het eerste gedeelte van het negende geloofsartikel staat: 'Wij geloven alles wat God heeft geopenbaard.' Door de eeuwen heen werden Gods boodschappen aan zijn kinderen meestal bij monde van profeten geopenbaard. Amos zegt ons: 'Voorzeker, de Here HERE doet geen ding, of hij openbaart zijn raad aan zijn knechten, de profeten' (Amos 3:7). Dit zijn de profetische orakels die zich door de eeuwen heen hebben afgestemd op de 'celestiale zender', en die de taak hadden Gods woord aan anderen door te geven. De vereisten voor het profetschap, in welke tijd dan ook, zijn niet rijkdom, een titel, een positie, een bepaald voorkomen, diploma of intellect. Er zijn maar twee vereisten: de profeet moet door God geroepen zijn door profetie, en geordend zijn door iemand die het wettige en geestelijke gezag daartoe bezit (zie LV 42:11), en hij moet openbaring van God ontvangen en verkondigen. Niemand kent de wegen Gods, tenzij deze aan hem worden geopenbaard (zie Jakob 4:8).

Door de eeuwen heen hebben de profeten openbaring in kleine porties ontvangen. De Heer heeft gezegd: 'Want Hij [God] zal de getrouwen regel op regel en gebod op gebod geven; en hiermede zal Ik u beproeven en toetsen' (LV 98:12).

Openbaring wordt op verschillende manieren ontvangen. Onder andere door de invloed van de Heilige Geest (misschien de meest voorkomende manier), door het gesproken woord, en door bezoek van heilige boodschappers.

OPENBARING IN ONZE TIJD

Terug naar het negende geloofsartikel: 'Wij geloven (...) alles wat [God] in onze tijd openbaart.' Om de een of andere reden vinden velen het gemakkelijker om de woorden van dode profeten te geloven dan die van levende. De grootste openbaarder in onze tijd was Joseph Smith. In de moeilijke periode tussen 1823 en 1843, niet meer dan twintig jaar, werden er 134 openbaringen ontvangen, gedrukt en uitgegeven.

Alle 92 apostelen die sindsdien zijn geroepen, zijn gesteund als profeet, ziener en openbaarder. Maar de profeten, zieners en openbaarders die Joseph zijn opgevolgd als president van de kerk, waren die apostelen in wie alle sleutels van Christus' aardse koninkrijk werkzaam waren.

We gaan nu nobel en moedig voorwaarts, met moed en overtuiging, geleid door onze profeet, Gordon B. Hinckley. In alle opzichten heeft hij recht op onze steun. Al 35 jaar wordt hij gesteund als apostel van de Heer Jezus Christus. Hij is nu de senior-apostel op aarde. Hij is geordend en aangesteld als profeet, ziener en openbaarder voor de wereld. Hij is gesteund als de president van de kerk. Hij is de presiderende hogepriester van al de priesterschap op aarde. Alleen hij bezit en gebruikt alle sleutels van het koninkrijk onder de Heer Jezus Christus, die het hoofd van deze kerk en de belangrijkste hoeksteen ervan is. President Hinckley leidt dit werk voorwaarts, bijgestaan door twee raadgevers en gesteund door het Quorum der Twaalf.

Ik denk niet dat de leden van deze kerk volledig in harmonie met de Heiland kunnen leven zonder zijn profeet op aarde, de president van de kerk, te steunen. Als we de hedendaagse profeet niet steunen, wie dat ook mag zijn, sterven wij geestelijk. Ironisch genoeg zijn sommige mensen geestelijk gestorven door uitsluitend profeten te volgen die

FOTOGRAF: MAREN MECHAM

ledereen die zich openstelt voor de leiding van de Heilige Geest, en deze waardig is, kan inspiratie van God krijgen. Leden van de kerk, ouders en leiders hebben recht op openbaring voor hun eigen taken, maar hebben niet de plicht noch het recht om het woord van God te verkondigen over iets wat buiten hun verantwoordelijkheid valt.

al lang dood zijn. Anderen houden bij hun steun aan de hedendaagse profeten een slag om de arm, of proberen zichzelf te verheffen door de hedendaagse profeten omlaag te halen, hoe subtiel ook.

Wij worden gezegend met voortdurende communicatie met de hemel, die openstaat voor de profeten van onze tijd. In 1918 werden er belangrijke goddelijke uitspraken gedaan, die nu in afdeling 138 van de Leer en Verbonden staan. Een van de belangrijkste goddelijke openbaringen vond plaats in 1978, toen bekend werd gemaakt dat alle mannelijke leden die dit waardig zijn, de zegeningen van het

priesterschap en de tempel konden ontvangen. Regel op regel en voorschrift op voorschrift ontvangt de kerk nieuwe kennis en leiding.

Zo hebben in onze tijd de zeventigen door openbaring een extra taak gekregen als lid van een gebiedspresidium en bij het bestuur van de kerk. Zo helpen zij het Eerste Presidium en de Twaalf 'om de kerk op te bouwen, en alle aangelegenheden ervan onder alle natieën te regelen' (LV 107:34). Er zijn nog vele andere goddelijke instructies ontvangen. Veel openbaring, zowel vroeger als nu, is leerstellig. Een deel is ook van organisatorische of praktische aard. Veel ervan is niet spectaculair. Met de woorden van president John Taylor: 'Adams openbaring bevatte geen instructies aan Noach om zijn ark te bouwen; en in Noachs openbaring werd Lot niet geboden om Sodom te verlaten; geen

van beide openbaringen rept over het vertrek van de kinderen van Israël uit Egypte. Allen ontvingen hun eigen openbaring' (*Millennial Star*, 1 november 1947, blz. 323).

In deze tijd heeft God geopenbaard hoe een kerk met een ledental van meer dan zes miljoen anders bestuurd moet worden dan toen de kerk nog maar uit zes leden bestond. Deze verschillen komen onder andere tot uiting in het gebruik van moderne technieken zoals film, computers en satellietuitzendingen om zendingswerk te doen onder de verschillende volken, de locatie en de bouw van tempels, en vele andere zaken.

Dit proces van openbaring wordt in de kerk vaak herhaald. President Wilford Woodruff heeft gezegd: 'Deze macht berust bij de almachtige God, en Hij laat zijn dienstknechten de profeten, die deze macht van dag tot dag nodig hebben om Zion op te bouwen, erin delen' (*Journal of Discourses*, deel 14, blz. 33). De kerk heeft die macht nodig om haar zending te volbrengen. Zonder die macht zouden we falen.

OPENBARING IN DE TOEKOMST

Een zeer opbeurend deel van het negende geloofsartikel is het slot: 'Wij geloven dat Hij nog vele heerlijke en belangrijke dingen van het Koninkrijk Gods zal openbaren.' Ouderling Boyd K. Packer, die nu president is van het Quorum der twaalf Apostelen, heeft gezegd: 'Openbaring is een constante factor in de kerk. In zekere zin wordt de kerk nog steeds georganiseerd. Waar licht en kennis gegeven en profetieën vervuld worden, en waar informatie ontvangen wordt, kan er weer een stap voorwaarts gedaan worden' (*The Holy Temple*, Salt Lake City; Bookcraft, 1980, blz. 137).

Deze kerk heeft de leiding van haar hoofd, de Heer en Heiland Jezus Christus, voortdurend nodig. President George Q. Cannon, die vroeger raadgever is geweest in het Eerste Presidium, heeft dit treffend onder woorden gebracht: 'Wij hebben de Bijbel, het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden; maar zonder de levende orakels en een nimmer aflatende stroom openbaringen van de Heer, zouden al deze boeken niemand naar het celestiale koninkrijk van God voeren. (...) Dat mag misschien vreemd klinken, maar vreemd of niet, het is waar.

Natuurlijk zijn al deze boeken oneindig kostbaar. Ze kunnen niet te hoog geschat of te grondig bestudeerd worden. Maar die boeken alleen, met al het licht dat ze

geven, zijn niet voldoende om de mensenkinderen te leiden en in Gods tegenwoordigheid terug te brengen. Voor dergelijke leiding is levend priesterschap en voortdurende openbaring van God aan de mens nodig, al naar gelang de omstandigheden waarin hij zich geplaatst ziet' (*Gospel Truth: Discourses and Writings of President George Q. Cannon*, twee delen, verzameld door Jerred L. Newquist, Salt Lake City; Deseret Book Company, 1987, blz. 252).

Wanneer komt deze belofde openbaring? Alleen God weet het. Openbaring komt wanneer dat nodig is. Tot wie? Het antwoord daarop is al door Amos gegeven: 'Voorzeker, de Here HERE doet geen ding, of Hij openbaart zijn raad aan zijn knechten, de profeten' (Amos 3:7). Deze voortdurende openbaring kan en zal niet door druk van buitenaf, door mensen of gebeurtenissen, worden afgedwongen. Zij is niet de zogenaamde 'openbaring van de sociale vooruitgang'. Zij komt van God. De kerk wordt onder leiding van God door de profeet bestuurd. Parley P. Pratt heeft daarover gezegd: 'De wetgevende, rechterlijke en uitvoerende macht berust bij Hem [de Heer]. Hij openbaart de wetten, en Hij kiest of benoemt de functionarissen; en Hij heeft het recht om hen te vermanen, te corrigeren, of zelfs naar zijn goeddunken te verwijderen. Daarom is het noodzakelijk dat er voortdurende communicatie door openbaring is tussen Hem en zijn kerk' (*Millennial Star*, maart 1845, blz. 150).

Ons is beloofd dat de president van de kerk, als openbaarder voor de kerk, leiding voor ons allen zal ontvangen. Onze veiligheid ligt in het luisteren naar zijn raad.

De leer van deze kerk is weergegeven door ouderling Stephen L. Richards van het Quorum der Twaalf Apostelen: 'Zij [het Presidium] vormen het hooggerechtshof op aarde bij de interpretatie van Gods wet.

'Bij de uitoefening van hun taken en gedelegeerde macht laten zij zich leiden door een grondwet, die deels

FOTOGRAFIE: JED CLARK

We gaan nu nobel en moedig voorwaarts, met moed en overtuiging, geleid door onze profeet, Gordon B. Hinckley. Alleen hij bezit en gebruikt alle sleutels van het koninkrijk onder de Heer Jezus Christus, die het hoofd van deze kerk en de belangrijkste hoeksteen ervan is.

geschreven, deels ongeschreven is. Het geschreven deel omvat de gevestigde Schriftuur, oude en nieuwe, en de vastgelegde uitspraken van onze hedendaagse profeten. Het ongeschreven deel is de geest van openbaring en goddelijke inspiratie die inherent is aan hun roeping.

‘Bij het formuleren van hun interpretaties en besluiten, overleggen zij altijd met de Raad der Twaalf Apostelen, die door openbaring zijn aangewezen om hen bij te staan en met hen de kerk te besturen. Als deze functionarissen tot een oordeel komen en dat uitvaardigen, is dat dus bindend voor alle leden van de kerk, ongeacht persoonlijke meningen. Gods koninkrijk is een koninkrijk van orde en gezag’

(Conference Report, oktober 1938, blz. 115–116).

Hoe weten we zeker dat de profeten, ziensers en openbaarders dit volk nooit zullen misleiden, zoals beloofd is? (Zie Joseph Fielding Smith, *Ensign*, juli 1972, blz. 88.) Een antwoord hierop kunnen we vinden in het belangrijke beginsel dat gevonden wordt in afdeling 107 van de Leer en Verbonden:

‘En ieder besluit, dat door één van deze Raden wordt genomen, moet door eenparige stemming tot stand komen (...)

‘De besluiten van deze raden, of van één er van, moeten worden genomen in alle gerechtigheid, heiligheid, nederigheid des harten, zachtmoedigheid en lankmoedigheid en in geloof, deugd, kennis, matigheid, geduld, godsvrucht, broederlijke liefde en naastenliefde;

‘Want er is een belofte, dat, indien deze dingen in hen overvloedig zijn, zij in de kennis des Heren niet onvruchtbaar zullen zijn’ (LV 107:27, 30–31).

Deze vereiste eenparigheid vormt een bescherming tegen vooroordeel en menselijke eigenaardigheden. Zij zorgt ervoor dat God door de Geest regeert, niet door menselijke compromissen, en dat een vraagstuk met alle beschikbare wijsheid en ervaring wordt onderzocht voordat de diepe, onmiskenbare indrukken van geopenbaarde leiding worden ontvangen. Op die manier wordt gewaakt tegen de menselijke zwakheden.

De taak om de geldigheid van wat een orakel van God zegt

vast te stellen, rust niet alleen op hemzelf. President J. Reuben Clark, voormalig lid van het Eerste Presidium, heeft gezegd: "Wij kunnen alleen vaststellen of de sprekers "gedreven worden door de Heilige Geest" als we zelf "gedreven worden door de Heilige Geest" (David H. Yarn: *J. Reuben Clark: Selected Papers on Religion, Education, and Youth*, Provo, Utah: Brigham Young University Press, 1984, blz. 95–96). Dit strookt met de raad van president Brigham Young:

"Ik ben eerder bang dat dit volk zoveel vertrouwen in zijn leiders stelt dat de mensen niet aan God vragen of hun leiders door Hem geleid worden. Ik vrees dat ze zullen vervallen tot een toestand van quasi-geborgenheid en daardoor hun eeuwig lot met zo'n roekeloos vertrouwen in handen van hun leiders leggen, dat het de doeleinden van God voor hun heil zal dwarsbomen, en de steun verzwakken die ze hun leiders zouden kunnen geven als ze voor zichzelf, door de openbaringen van Jezus, wisten dat ze op de juiste manier geleid worden. Laat iedereen voor zichzelf te weten komen, door de inluistering van de Geest Gods, of hun leiders al dan niet het pad bewandelen dat de Heer voorschrijft" (*Journal of Discourses*, deel 9, blz. 150).

Er was openbaring nodig om deze kerk te vestigen. Door openbaring is zij sinds haar bescheiden begin uitgegroeid tot wat zij nu is. Openbaring blijft als stromend, levend water komen. Voortdurende openbaring zal haar voorwaarts leiden naar het slottoneel. Maar zoals president Clark ons heeft gezegd, er is geen behoefte aan meer of andere profeten. Er is meer behoefte aan meer mensen met een 'luisterend oor' (Conference Report, oktober 1948, blz. 82).

Wij beweren niet dat de profeten, zieners en openbaarders onfeilbaar of volmaakt zijn. Maar ik stel hier in alle nederigheid dat ik in het gezelschap van deze mannen ben geweest, en ik ben van mening dat hun grootste verlangen is de wil van onze hemelse Vader te weten te komen en te doen. De

mannen in de hoogste raden van de kerk ervaren hoe inspiratie werkt bij het nemen van beslissingen. Zij weten dat dit licht en deze waarheid de menselijke intelligentie en logica te boven gaan. Deze diepe, goddelijke indrukken zijn als de dauw des hemels op hen nedergedaald, zowel individueel als collectief. Op deze wijze geïnspireerd kunnen wij in volkomen eenheid en overeenstemming verder gaan.

Ik getuig nederig dat ik weet dat de Heer zijn kerk nog altijd door middel van zijn dienstknechten leidt. Ik weet dat het edele, rechtschapen, toegewijde dienstknechten van de Heer zijn. Ik bid dat wij gehoor zullen geven aan zijn Geest, en zullen luisteren naar de orakels die hij heeft aangegeven. Dat bid ik omdat ik weet dat wij, stervelingen, zonder openbaring de oogmerken van God niet kunnen weten. □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. De profeten, zieners en openbaarders hadden en hebben de taak en het voorrecht om het woord van God tot de wereld, te ontvangen en te verkondigen.
2. Leden zijn niet volledig in harmonie met de Heiland zonder zijn profeet op aarde, de president van de kerk, te steunen.
3. Onze veiligheid ligt in het luisteren naar datgene wat de president van de kerk zegt en het ter harte nemen van zijn raad.
4. Er was openbaring nodig om deze kerk te vestigen. Door openbaring is zij uitgegroeid tot wat zij nu is. Voortdurende openbaring zal haar voorwaarts leiden naar het slottoneel.

Belangrijk zijn is aardig.
Aardig zijn is belangrijker.

CARL HEINRICH BLOCH: UIT LAAT DE KINDEREN TOT MIJ KOMEN (DETAIL). ORIGINIEEL IN DE KAPEL VAN KASTEEL FREDERIKSBORG, DENHARVEN, MET TOESTEMMING VAN HET FREDERIKSBORGMUSEUM.

福音時間

(Tijd voor
het evangelie)

Laury Livsey

FOTOGRAF: LAURY LIVSEY

Het was voor haar al routine geworden: iets voor zessen opstaan, om half zeven met de bus naar school, waar ze negen uur les kreeg. Maar als aan het eind de bel ging, leek het alsof voor haar de dag nog maar net begon. Uit school ging ze naar de bibliotheek om nog eens drie uur de lessen van die dag te bestuderen. Om acht uur 's avonds pakte ze de bus en reed in veertig minuten naar huis waar ze douchte, ar, in de krant de actuele gebeurtenissen in de wereld doornam, in de Schriften las en naar bed ging. De volgende dag deed Liu Kwan Ling, die zich ook wel bij Engelse naam Angel laat noemen, weer precies hetzelfde.

Vrije tijd was in die tijd een luxe in Angels leven, en is dat ook nu nog.

Zelfs Angel geeft toe dat het een zwaar programma was, maar ze zal ook zeggen dat het de moeite waard was. Vorig jaar heeft Angel haar diploma gehaald aan de eerste middelbare school voor meisjes in Taipei en nu zit ze in haar eerste jaar op de nationale universiteit van Taiwan, die bekend staat als de beste universiteit van het eiland voor de kust van China.

Na de moeilijke tijd op de middelbare school heeft Angel het nu, na haar eindexamen, misschien nog wel drukker. Haar dagschema verschilt niet zoveel van haar rooster tijdens de middelbare school. Het is zelfs bijna hetzelfde. Het enige is dat de lessen op de universiteit nog meer van haar vergen. Toch weet Angel hoe het komt dat ze de slag met haar drukke dagschema weet te winnen.

'Ik kan mijn geestelijke instelling vergroten door het lezen van de Schriften en door gebed,' zegt ze. 'Ik denk dat

ik, als ik dat niet zou doen en niet naar de diensten op zondag zou gaan, gemakkelijk ontmoedigd en in de put zou raken met betrekking tot school en het leven. Maar als ik de avondmaalsdienst bijwoon en naar de toespraken luister, ziet mijn leven er altijd positiever en gelukkiger uit. Volgens mij is mijn geestelijke instelling het belangrijkste in mijn leven.'

Angel heeft twee moeilijke jaren doorgemaakt toen ze zich voorbereidde op de universiteit en ook probeerde actief te blijven in de wijk Peitou in de ring Taipei-oost, waar ze pianiste is in de avondmaalsdienst in haar wijk.

Haar tijd werd grotendeels in beslag genomen door haar studie in Engels, wiskunde, Chinees, geneeskunde, scheikunde, biologie, gymnastiek, muziek, en huishoudkunde (koken en naaien).

Schriftstudie vormde een welkome onderbreking voor Angel, hoewel haar vriendinnen niet begrepen waarom ze studietijd aan godsdienst besteedde. 'Veel vriendinnen vinden het vreemd dat ik tijd aan mijn kerk besteed. Veel van mijn studiegenoten hebben geen geloofsovertuiging,' zegt Angel, die op de middelbare school van meer dan 4000 leerlingen het enige lid van de kerk was. 'Sommige studenten willen met me over godsdienst discussiëren, maar meestal vinden ze het vreemd dat ik een heilige der laatste dagen ben, omdat het me van mijn schoolwerk afhoudt.'

Een van die studiegenoten is een vriendin die door Angel is uitgenodigd om op een zondag mee naar de kerk te gaan. Angel zegt dat haar vriendin de kerk over het algemeen als positief

Angel Liu
uit Taiwan:
'Volgens mij
is mijn
geestelijke
instelling het
belangrijkste
in mijn leven.'

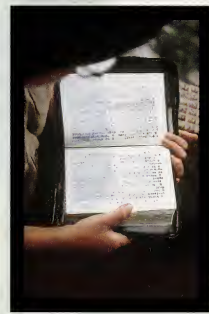

Angel is als
een van de
besten van haar
klas geslaagd
voor haar
eindexamen.
Ze betwijfelt
of dat gelukt
zou zijn zonder
de invloed van
het evangelie.

Hoewel Angel
het druk heeft
met school,
is ze pianiste
in haar wijk.

'Ik kan mijn
geestelijke
instelling
vergroten
door het lezen
van de
Schriften en
door gebed,'
zegt Angel.

FOTOGRAFIE RICHARD M. ROWNEY

heeft ervaren. Ze zei naderhand zelfs tegen Angel dat ze het gevoel had dat godsdienst goed was en dat ze erover zou denken om zelf ook godsdienstig te worden – na haar studie aan de universiteit. 'Ze dacht gewoon dat ze geen tijd had om naar de kerk te gaan,' voegt Angel er aan toe.

Zelfs de vader van Angel, Liu Chuen Shin, is er niet helemaal van overtuigd dat de tijd die zijn dochter aan het evangelie besteedt, zoveel oplevert. Hij vraagt zich dikwijls af of Angel haar tijd niet beter kan besteden aan haar studie of door naar de bibliotheek te gaan. Toen de moeder van Angel, Catherine, in 1984 lid werd van de kerk, was Angel nog maar zeven. Hoewel Liu Chen Mei Yu geen bezwaar maakte tegen de doop van zijn vrouw, toonde hijzelf geen belangstelling voor het lidmaatschap in de kerk. Toch stond hij toe dat Angel zich liet dopen toen ze acht werd.

'Ik heb een interessante vader,' voegt Angel er aan toe. 'Soms zegt hij: "Misschien is het beter, met dat examen voor de deur, dat je niet naar de kerk gaat." Maar een andere keer zegt hij dat ik moet opschieten omdat hij niet wil dat ik te laat in de kerk kom.'

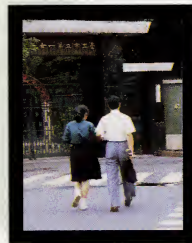
'Mijn ouders hebben hoge verwachtingen van me. Mijn vader denkt dat ik veel invloed op ons gezinsleven kan hebben als ik mijn studie voortzet en die afmaak,' gaat Angel verder. Ze voegt daar snel aan toe dat ze ook veel invloed op hun gezinsleven kan hebben als ze actief blijft in de kerk.

'In Taiwan zijn ouders die lid zijn van de kerk een voorbeeld voor hun kinderen,' zegt Kent Liang, voormalig regionaal vertegenwoordiger en ring-

president. 'Ze gaan naar de kerk en vervullen hun roeping, en de kinderen zien dat. Maar sommige kinderen, van wie de ouders geen lid zijn, komen vaak in de verleiding om op zondag uit te rusten en niet naar de kerk te gaan. En op school is de wedijver zo groot, dat dat het enige is wat telt. Ze denken: zal ik naar de kerk gaan of naar de bibliotheek? Soms maken ze zich niet zoveel zorgen om zaken die de kerk betreffen omdat ze niet vooruit kijken. Op dit moment maken veel kinderen zich alleen druk om hun school.'

En dat is nu zo verbazingwekkend aan Angel. Ze is als een van de besten van haar klas geslaagd voor haar eind-examen, en toch betwijfelt ze of dat gelukt zou zijn als ze in haar leven niet geleid was door de invloed van het evangelie. 'Vooral tijdens mijn laatste jaar op de middelbare school heb ik van de kerk steun ondervonden. Ik merkte dat veel van mijn klasgenoten snel ontmoedigd raakten,' zegt ze. 'Maar ik wist dat mijn hemelse Vader me, als ik mijn best deed, zou helpen. Meestal kreeg ik betere cijfers dan ik verwachtte.'

Tegenwoordig heeft Angel het druk met haar studie aan de universiteit. Als Angel na een hele dag college thuis komt, neemt ze toch de tijd om in de Schriften te lezen. Als ze haar Schriften dicht doet, is het half elf 's avonds. Voor Angel is de dag voorbij – eindelijk. Ze kan haar ogen dichtdoen in de wetenschap dat het op school goed gaat, en, wat nog belangrijker is, dat ze tijd vindt om het evangelie in te passen in haar drukke leven. Over minder dan acht uur begint ze weer aan een nieuwe dag. Er is geen twijfel mogelijk: Angel zal lekker slapen. □

'Vooral tijdens mijn laatste jaar op de middelbare school heb ik van de kerk steun ondervonden. Ik wist dat mijn hemelse Vader me, als ik mijn best deed, zou helpen.'

POPULARITEIT EN BEGINSSEL

In heel veel opzichten worden we door wat in de wereld gebruikelijk is van het doel van het evangelie afgeleid. Omdat wij een verbondsvolk zijn, behoren wij ons zo te gedragen dat het duidelijk is dat we trouw zijn aan de Heer.

GREG K. OLSEN: DETAIL UIT 'EHI'S DROOM'

Ouderling Neal A. Maxwell
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Er bestaan reële gevaren – subtiele en duidelijke – als leden zich conformeren aan de dingen die in de wereld gebruikelijk zijn. In heel veel opzichten worden we door wat in

de wereld gebruikelijk is van het doel van het evangelie afgeleid. Bovendien behoren wij ons als verbondsvolk zo te gedragen dat het duidelijk is dat wij trouw zijn aan de Heer, en niet aan de keizers van deze wereld. Maar de krachten die vanuit de wereld op ons inwerken zijn reëel en hardnekkig. Daarbij

Tussen die spottend wijzende mensen bevindt zich een aantal dat eens de ijzere roede heeft vastgehouden. Zij schaamden zich, keerden zich af, en sloten zich aan bij de spottende menigte populaire mensen in het grote en ruime gebouw.

komt dat het volgen van de uiterlijkheden van de wereld gelijk staat aan het najagen van dingen die op den duur in onbruik raken, 'want het uiterlijk van deze wereld is bezig te verdwijnen' (1 Korintiërs 7:31).

Zo typerend voor president Brigham Young heeft hij zich krachtig uitgespro-

ken over populariteit en de negatieve gevolgen daarvan:

'Ik wil niet dat het "mormonisme" populair wordt. (...) Ik zou liever alle ellende en verdriet, de narigheid en de moeilijkheden van de heiligen doormaken dan dat de godsdienst van Christus in de wereld populair

wordt' (*Journal of Discourses*, deel 10, blz. 297).

President N. Eldon Tanner waarschuwde: 'Maar al te vaak worden daden beheerst door die hunkering naar eer en populariteit, en als [mensen] eraan toegeven, verminken ze hun karakter terwijl ze vinden dat het hen

De normen van de kerk blijven dezelfde in een tijd waarin sommigen het goede zelfs kwaad noemen en het kwade goed! Als wij de Heilige Geest hebben, zullen we niet onderworpen zijn aan de willekeur van modegrillen.

nauwelijks schaadt' (*Ensign*, november 1975, blz. 76).

Bovendien moeten we niet alleen schadelijke populariteit vermijden, maar we moeten ook niet verrast zijn als Satan 'te dien dage (...) in het hart der mensenkinderen [zal] woeden, en hen tot toorn tegen het goede ophitsen' (2 Nephi 28:20).

De normen van de kerk blijven dezelfde in een tijd waarin sommigen het goede zelfs kwaad noemen en het kwade goed! (Zie Jesaja 5:20.) Geen wonder dat de heiligen der laatste dagen 'moeten blijven op de plaats waar ze spottend met de vinger kunnen worden nagewezen' (Brigham Young, *Journal of Discourses*, deel 12, blz. 272). Aangezien er weinig kans bestaat dat die spottende vingers naar anderen zullen wijzen, moeten wij er ook 'geen acht' op slaan (1 Nephi 8:33). Ironisch genoeg bevinden er zich tussen die spottend wijzende mensen een aantal dat eens de ijzeren roede heeft vastgehouden. Lehi zag in zijn visioen dat die afvalligen zich schaamden, zich afkeerden, en zich aansloten bij de spottende menigte populaire mensen in het grote en ruime gebouw (zie 1 Nephi 8:27, 33).

Door populariteit kan de aangeboden bescherming, ofwel het geweten van de mens, tot zwijgen worden gebracht. Dat geweten beschermt onze ziel en geeft waarschuwingen die niet leuk zijn om te horen of waarnaar we niet willen luisteren.

Toegegeven: we zijn niet opzettelijk op zoek naar kritiek; die komt vanzelf. En ook zal later rechtvaardigheid op aarde triomferen. In de stad van Henoch heerste ook blijde en zeldzame rechtschapenheid; terecht waren Gods beginselen bij dat volk populair. Maar dat is tegenwoordig zeker niet het geval, hoewel er onder alle volken toch veel goede en rechtschapen mensen zijn.

Als wij deemoedig zijn en de gave van de Heilige Geest hebben, zullen we niet onderworpen zijn aan de willekeur van modegrillen. Opzettelijke manipulatie – hetzij door middel van nicotine, alcohol of pornografie – is de realiteit ten gevolge van 'de listen en lagen die in de laatste dagen in het hart van samenspannende mensen bestaan en zullen bestaan' (LV 89:4).

Gezien de omstandigheden van onze tijd is het geen wonder dat president Thomas S. Monson van het Eerste Presidium de kerkleden gewaarschuwde heeft dat ze populariteit niet de voorkeur moeten geven boven het beginsel. Kunnen we bijvoorbeeld net zo gemakkelijk weigeren naar een ongepaste film te kijken, als bedanken voor een alcoholisch drankje? Kunnen we net zo gemakkelijk weigeren te luisteren naar en te lachen om een smerige grap, als bedanken voor een sigaret?

Als leden van de kerk zijn we bijna altijd in de minderheid; zijn we ook duidelijk anders in zaken die er werkelijk op aankomen – anders zonder hooghartig te zijn?

Als populariteit vereist dat we meedoen aan de dwaasheden en de trends van de wereld, is voor die voorbijgaande eer de prijs te hoog. Denk eens aan Pontius Pilatus. Hij kwam de menigte schoorvoetend tegemoet door een 'populaire' daad te stellen, om onrust onder het volk te vermijden. Ironisch genoeg verloor Pilatus zijn status slechts een paar jaar later ten gevolge van onrust in Samaria.

Als we het verloop van de geschiedenis van de mensheid volgen, zien we dat de lessen daarvan snel vergeten worden. Winston Churchill bijvoorbeeld koos als thema voor zijn laatste boek in een serie over de Tweede Wereldoorlog de voorspellende woorden: 'Hoe de grote democratieën triomfeerden en daardoor weer konden beginnen met de dwaasheden die hun bijna het leven hadden gekost' (*The Second World War*, deel 6: *Triumph and Tragedy*, Boston; Houghton Mifflin Company, 1953, blz. ix).

Sommige dingen zijn juist populair omdat ze geen eisen stellen aan de mens en een schijnbaar gevoel van vrijheid tot gevolg hebben. Toch is er geen echte vrijheid in vrijheid zonder verantwoordelijkheid en geen echte vrijheid van restricties als men zijn persoonlijke verantwoordelijkheden ontloopt. De intellectuele druk van de wereld is ook meedogenloos! Ouderling Albert E. Bowen van het Quorum

GREG K. OLSEN - O JERUSALEM (DETAIL)

der Twaalf gaf aan dat sommige mensen 'om eer te behalen, om hun populariteit te vergroten, om te vermijden dat ze anderen zouden beledigen, (...) de theorieën van de mens zijn gaan aanhangen en getracht hebben die te vermengen met de leringen van de Zoon van God, en ze zijn niet met elkaar in

overeenstemming te brengen' (Conference Report, april 1952, blz. 66).

Zelfs als we moedig de juiste beginselen nastreven, moeten we er deernedig naar streven om die juiste beginselen populair te maken, en niet onszelf. Ouderling Mark E. Petersen van het Quorum der Twaalf heeft eens gespro-

De smalle en rechte weg die tot het heil leidt, blijkt jammer genoeg het minst belopen pad te zijn. Daarom is er geen weg waarop we zowel de grote meerderheid kunnen volgen en ook dichter bij Jezus kunnen komen. Het evangelie vertegenwoordigt bestendigheid temidden van veranderingen, geen overgave aan veranderende manieren en neigingen.

ken tot algemene autoriteiten, die zo gezegend zijn door, en behoefte hebben aan de liefdevolle steun van de leden van de kerk. Hij sprak de waarschuwing uit dat 'eer tot onze ondergang kan leiden.' Jezus heeft ons altijd geleerd om de eer aan de Vader te geven (zie Mozes 4:2; Leer en Verbonden 19:19).

Populariteit kan de zintuigen benevelen. We kunnen ernaar gaan hunken en een te grote behoefte krijgen aan de eer van de wereld en aan geruststellende erkenning. Een trots geesteshoofd buigt zich niet gemakkelijk.

Populariteit is vooral gevaarlijk omdat het meer de aandacht op onszelf richt dan dat we oog blijven houden voor de behoeften van anderen. We worden door onszelf in beslag genomen en we willen opvallen, terwijl we degenen die werkelijk in nood verkeren 'aan [ons] voorbij [laten] gaan, zonder hen op te merken' (Mormon 8:39). Het is daarom een droevig feit dat populariteit ons afhoudt van het naleven van de twee belangrijkste geboden! (Zie Matteüs 22:36–40.)

Natuurlijk hebben we allemaal

behoefte aan mensen die ons warmte, geborgenheid en liefde geven. Natuurlijk kan erkenning gezond zijn! Zo moeten we ook vreugde vinden in het feit dat we ons bevinden in een gemeenschap van gelijkgestemde heiligen. Maar het is ongezonder als we alleen aardig zijn om aardig gevonden te worden. Zo kunnen we ook, als we ons teveel aantrekken van de mening van anderen, meer waarde gaan hechten aan onbelangrijke zaken, en er minder naar streven om Jezus' beeld in ons gelaat te ontvangen (zie Alma 5:14,19).

Natuurlijk is het ook van waarde dat de kerk wijd en zijd bekend is en dat zij oprecht gerespecteerd wordt voor wat zij vertegenwoordigt. Het is ook wettelijk waardevol dat de kerkleden hun rechtvaardige en wijze invloed aanwenden voor problemen van deze tijd. We weten allemaal dat ons, als kerklid en burger, wordt aangeraden 'ijverig voor een goede zaak werkzaam te zijn' 'uit eigen vrije wil' (LV 58:27). Maar het is de kunst om 'ijverig werkzaam te zijn' op basis van de juiste beginselen, niet op basis van populariteit.

Trouwens, degenen die gelouderd worden, zullen hun eigen geestelijke aantrekkingskracht hebben. Zij zullen niet alleen bijzondere achting ontvangen van oplettende en verstandige mensen, maar zij zullen de vele gelijkgestemde geesten op aarde bijeen kunnen brengen. Veel mensen die geen lid zijn van de kerk leiden een fatsoenlijk, eerzaam en goed leven; zij zijn alleen niet van de volledige waarheid op de hoogte 'omdat zij niet weten, waar zij deze kunnen vinden (LV 123:12).

Over de hele aarde verspreid zullen zich leden van de kerk bevinden, hoewel hun werkterrein klein zal zijn. Zij zullen 'gewapend [zijn] met gerechtigheid en met de macht Gods in grote heerlijkheid' (1 Nephi 14:14). Die zegen gaat alle voordelen die een gevolg zijn van aardse populariteit, ver te boven.

Jezus heeft aangegeven wat uiteindelijk de uitslag zal zijn: wijd is de poort en breed de weg, die tot verderf leidt (zie Matteüs 7:13). De smalle en rechte weg die tot het heil leidt, blijkt jammer genoeg het minst belopen pad te zijn. Daarom is er geen weg waarop we zowel de grote meerderheid kunnen volgen en ook dichter bij Jezus kunnen komen. Toch zijn er mensen die de Heer proberen te dienen zonder de duivel aanstoot te geven (zie James E. Faust, *De Ster*, november 1995, blz. 4). Anderen, zo heeft president Marion G. Romney gewaarschuwd, willen de Heer wel dienen, maar alleen in de functie van adviseur.

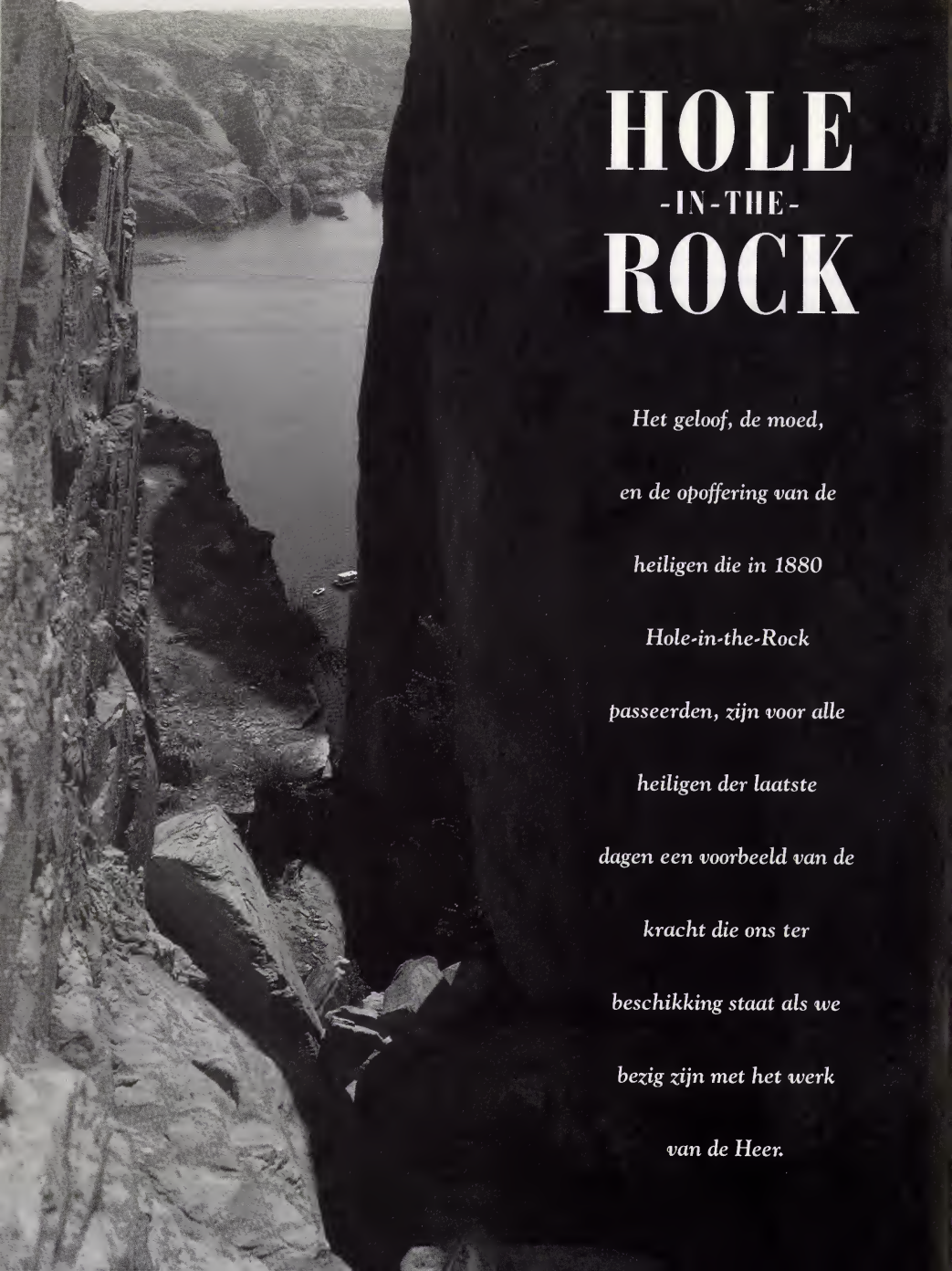
Wij kunnen de wereld niet verbeteren als wij ons aan de wereld conformeren (zie Romeinen 12:2). Het evangelie vertegenwoordigt bestendigheid temidden van veranderingen, geen overgave aan veranderende manieren en neigingen. Krachtige volgelingen van Jezus zullen daarom geen kameleonachtige neigingen vertonen – zij zullen hun kleur niet aanpassen aan de steeds veranderende omstandigheden door gewoon te doen wat iedereen doet.

We leven in een tijd waarin 'ieder mens zijn eigen weg [bewandelt]' (LV 1:16). Daarom is het ook van

bijzonder groot belang dat we overwegen hoe gevaarlijk het kan zijn aan je eigen behoeften te voldoen; het zou wel eens de gevaarlijkste vorm van ijdelheid kunnen zijn, waardoor we onszelf de noodlottige illusie voorhouden waarvan een verslaggever eens een treffende beschrijving heeft gegeven:

'Want als God een sociaal-bewust politiek wezen is wiens visie onveranderlijk overeenkomt met onze eigen vooroordelen ten aanzien van elk belangrijk aspect van de leer, eist Hij van ons niet meer dan onze politiek van ons eist. Trouwens, als God oneindig, vooruitstrevend en louter liefde is, kunnen we komende zondag net zo goed de kerk overslaan en naar de film gaan. Want als we van die altijd liefhebbende, oneindig geduldige, alles vergevende God niets te vrezen hebben, wat zou onze aanbidding dan meer teweegbrengen dan dat we onszelf gelukwensen met onze zedelijke normen? Als atheïst mag ik die God wel. *Het doet me goed hem elke morgen te zien als ik me scheer*' (Eugene D. Genovese, 'Pilgrim's Progress', *The New Republic*, 11 mei 1992, blz. 38; cursivering toegevoegd).

Populariteit die losstaat van het juiste beginsel vereist dat degene die daarnaar streeft, zich voortdurend overgeeft aan de wensen van de wereld. Op een dag zal die plaats waar het nu goed toeven is, vreemd leeg zijn omdat degenen die daar waren, weggegaan zijn in afwachting van die heerlijke maar ernstige dag waarop elke knie zal buigen en elke tong belijden dat Jezus de Christus is! (Zie Filippenzen 2:10–11.) □

HOLE -IN-THE- ROCK

*Het geloof, de moed,
en de opoffering van de
heiligen die in 1880
Hole-in-the-Rock
passeerden, zijn voor alle
heiligen der laatste
dagen een voorbeeld van de
kracht die ons ter
beschikking staat als we
 bezig zijn met het werk
van de Heer.*

LaRene Porter Gaunt

Moeten we terug of gaan we door?' Dat was op de avond van 3 december 1879 de voornaamste vraag waarmee de groep pioniers zich in gedachten bezig hield. De president van de kerk, John Taylor, had deze groep pioniers geroepen om in het zuidoosten van wat nu de staat Utah is, het zendingsgebied San Juan te openen. Maar op dat moment scheen er geen duidelijk antwoord te zijn op de vraag hoe ze verder moesten.

De pioniers hadden hun kamp opgeslagen bij *40-Mile Spring*, op een hooggelegen plateau. Silas S. Smith, de leider van de groep, beseftte hoe gevaarlijk hun situatie was. De ongeveer tachtig wagens herbergden bijna 250 mannen, vrouwen en kinderen. Ze hadden ook nog honderden stuks vee bij zich. De winter was aangebroken, en ze hadden te weinig voorraden en andere benodigdheden om daar tot de lente te blijven.

President Smith pleegde in zijn tent overleg met de andere leiders. Teruggaan leek onmogelijk. Achter hen, in het westen, was door zware sneeuwval de weg door het Escalantegebirge afgesloten, en daarmee ook alles wat het vee kon eten. De pioniers vatten bovendien de roeping van president Taylor om het zendingsgebied San Juan te vestigen, ernstig op. Het was een onderdeel van het oorspronkelijke plan van president Brigham Young om

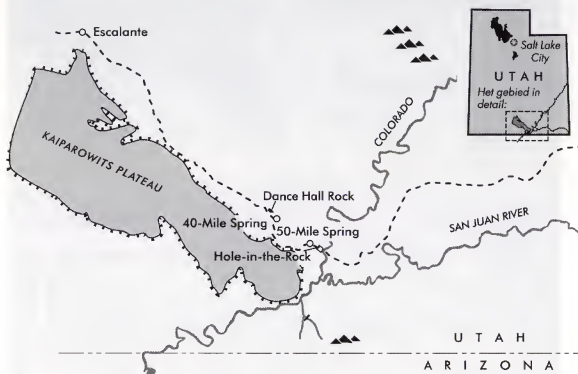
Links: Zo ziet Hole-in-the-Rock er tegenwoordig uit, met het uitzicht op Lake Powell dat in 1964 ontstond door indamming van de Colorado.
Boven: Het steile bovenste gedeelte van de weg door Hole-in-the-Rock, gezien vanaf Lake Powell.

in een groot deel van het westen nederzettingen te stichten. Wie zou zo'n roeping weigeren?

Verderop in oostelijke richting lag een ruig, onbegaanbaar gebied van meer dan driehonderd kilometer waar ook weinig water te vinden was. Als ze zouden besluiten om verder te trekken, zouden ze gedwongen zijn om door Hole-in-the-Rock te trekken – dat was een spleet in de westelijke muur van Glen Canyon om een hoogvlakte langs

de Colorado. Het was een gevaarlijke doorsteek, maar de enige andere mogelijkheid was een tocht van meer dan 600 kilometer. Het verslag van een verkenningsgroep was pessimistisch geweest. Als ze via Hole-in-the-Rock zouden gaan, betekende dat een afdaling, met wagens en vee, van 610 meter waarvan een derde gedeelte gevaarlijk steil zou zijn.

De meesten dachten dat het onmogelijk was. Na veel heen en weer

gepraat stelde een van de mannen voor de beslissing over te laten aan 'president Smith en de Heer'.¹ Uit het feit dat iedereen daarmee instemde, bleek hoezeer zij erop vertrouwden dat de Heer hun leider zou inspireren.

De volgende ochtend riep president Smith de mensen bij elkaar om te vertellen dat besloten was om de tocht voort te zetten. 'Het gevoel dat het een juist besluit was, ging als een elektrische schok door alle leden van de groep,' schreef Kumen Jones, die deel uitmaakte van de groep, 'en iedereen was opgewekt en ging haastig toebereidselen treffen.' Tijdens die bijeenkomst gaven velen hun getuigenis dat

zij instemden met het besluit om verder te trekken. Er begon iemand te zingen. Anderen vielen in, en weldra zong iedereen op die kille decemberdag: 'Gods Geest brandt in 't harte als vuur en als vlammen!' (Lofzang 2.)

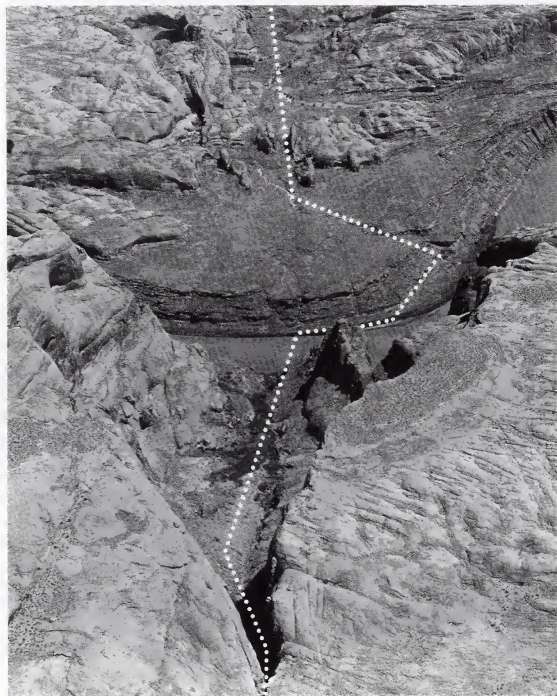
'DE MODDER EN DE ROTS- BLOKKEN VLOGEN IN HET ROND'

Vereenigd in hun besluit om gehoor te geven aan de roeping die ze van de profeet hadden ontvangen, trok de groep de woestijn in, richting 50-Mile Spring. Omdat er geen weg was, baanden de pioniers zelf hun weg door wat een van de mannen beschreef als 'het

ruigste gebied waar ik ooit een wagen doorheen zag trekken.' Het gebied bestond hoofdzakelijk uit rotsen waar zo goed als niets groeide, met ravijnen en steile afgronden van meer dan honderd meter diep.

Bij 50-Mile Spring verdeelde president Smith de groep in drie werkgroepen: één om de rotspleet te verbreden, één om een weg aan te leggen van de spleet naar de rivier die 1,2 kilometer verderop lag, en één om een veerpont te bouwen. In de zes weken die daarop volgden werkten de drie groepen tegelijkertijd. 'Ik geloof dat ik nog nooit (...) mannen heb gezien die met zoveel wilskracht aan het werk gingen als die groep,' schreef Cornelius I. Decker, die deel uitmaakte van de groep die aan de verbreding van de rotspleet werkte. 'We waren allemaal jong; (...) de modder en de rotsblokken vlogen in het rond.' Er werden bij 'the Hole' twee smidsvuren aangelegd zodat de smeden het gereedschap waarmee de rotsen werden uitgehakt, scherp konden houden. Een aantal mannen werd in een halve ton aan een touw over de rand van het ravijn neergelaten. Terwijl ze daar hingen, boorden ze gaten in de rots en vulden die met buskruit. Ongeacht het weer, als het sneeuwde en als de zon scheen, werd het werk voortgezet.

De derde groep legde een weg aan

Uiterst links: De pioniers dansten op vioolmuziek in de natuurlijke open holte van Dance Hall Rock, op de weg naar Hole-in-the-Rock. **Links:** Om een ravijn te overbruggen, hebben de pioniers een gedeelte van de weg aan de rots vastgemaakt. De richel die ze gemaakt hebben, was net breed genoeg om een wagen door te laten. **Boven:** De luchtfoto, genomen vóór het ontstaan van Lake Powell toont de rotsspleet van Hole-in-the-Rock (op de voorgrond, in het midden) en de oostelijke route van de pioniers aan de overkant van de Colorado in wat de pioniers noemden: 'het ruigste gebied (...) dat we ooit gezien hebben.'

over praktisch onbegaanbaar terrein. Het steile bovenste gedeelte van de weg was een uitgesproken uitdaging; een van de problemen die ze moesten oplossen was de vraag hoe ze een weg-gedeelte moesten aanleggen langs een vijftien meter hoge rotswand. Eerst bleizen ze een gedeelte op waardoor er een richel ontstond, en die richel

maakten ze daarna breder. Daartoe dreven ze stangen in gaten die ze in de rots gehakt hadden. Daarop legden ze balken, stenen en grind, totdat er een pad ontstond dat net breed genoeg was om een wagen door te laten.

De derde groep bouwde een veerpont die breed genoeg was om twee wagens tegelijk over de Colorado-rivier

te brengen. Een gedeelte van die groep begon ook aan de aanleg van een weg in oostelijke richting.

'DIE DAG ZAL IK NOOIT VERGETEN'

Op 26 januari 1880 was alles voltooid.

Elizabeth M. Decker schreef over de eerste wagens die door 'the Hole' trokken: 'Als je door de opening in de rots naar de rivier gaat, (...) moet je bijna recht naar beneden. De rotswanden aan weerskanten zijn ongeveer 155 meter hoog en er kan maar één wagen tegelijk doorheen. Ik stierf bijna van angst. Bij de eerste wagen die ik naar beneden zag gaan, trokken ze de remmen aan en (...) bonden ze de achterwielen met een ketting aan elkaar zodat ze gleden in plaats van draaiden, en tien man hielden de wagen tegen met een dik touw dat aan de wagen was vastgemaakt, en toen ze naar beneden gleden leek het alsof ze in hun vaart alles zouden verpletteren. Die dag zal ik nooit vergeten.'

De wagen van Joseph Stanford Smith was de laatste van de 26 wagens die op die dag Hole-in-the-Rock passeerden. Broeder Smith, beter bekend als Stanford, had de hele dag anderen geholpen terwijl zijn vrouw en hun drie kinderen op een stapel dekens in de sneeuw zaten toe te kijken. Ze begrepen blijkbaar niet dat ze hulp van andere mannen zouden krijgen, en

Hole-in-the-Rock – ervoor en erna. Het lichte gedeelte toont de hoeveelheid rotsblokken die door de pioniers verplaatst is.

daarom dachten Stanford en zijn vrouw dat ze hulpeloos achtergebleven waren. Zij besloten daarom zelf met hun wagen af te dalen. Belle zette hun driejarige zoon op de dekens met de baby tussen zijn benen, en zei tegen ze dat ze zich niet moesten bewegen totdat hun vader ze kwam halen. Ada, de oudste, ging vóór haar broertjes zitten en deed een gebedje.

Belle trok samen met een van de paarden aan de touwen die aan de achterkant van de wagen bevestigd waren, terwijl Stanford zijn benen schrap zette tegen het schutbord en de voorste paarden zachtjes aanspoorde. Zodra ze in beweging kwamen, viel het achterste paard. Belle kwam met haar voet in de rotsen vast te zitten en rukte zich een aantal keren los voordat ook zij viel en samen met het paard langs de steile helling naar beneden tuimelde. Toen de wagen eindelijk tot stilstand kwam, was Belle's been door een uitstekende rotspunt van onder tot boven

opengereten. Stanford holde naar haar toe om te zien of ze in orde was. Met de taaiheid die pioniers eigen is, antwoordde ze dat ze hinkend als een kraai naar beneden gekomen was. Stanford tilde haar in de wagen, maakte de wond schoon, en klom toen weer naar boven om de kinderen te halen. Toen Stanford langs zijn paard kwam, dat verdoofd maar in leven was, nam hij zijn hoed af en zwaaide daarmee in de lucht als een groet aan zijn vrouw. Ze hadden het gered!

'ER WERD HARD EN IN HARMONIE GEWERKT'

Nadat ze de Colorado met de veerpont waren overgestoken, had de groep nog een tocht van meer dan 240 kilometer over oneffen terrein voor de boeg. Elizabeth M. Decker beschreef het landschap in een brief aan haar ouders. 'Het is het meest woeste gebied dat iemand ooit gezien heeft; er is niets anders dan rotsen en gaten, heuvels en holten. De bergen bestaan uit één stuk rots dat zo glad is als een appel.' Omdat het land woester bleek te zijn dan ze verwacht hadden, duurde de tocht ook langer – zes maanden in plaats van zes weken – waardoor de zogenaamde korte doorsteek buitengewoon inspannend was. Onderweg werden er twee baby's geboren. De groep moest worden bevoorradt door een muuldierekaravaan. Op 6 april 1880 kwam de uitgeputte groep aan op een stuk vruchtbaar

bouwland bij een riviertje. Ze noemden die plek Bluff City.

Hoewel ze uitgeput waren door de lange en moeilijke tocht waren de pioniers trouw gebleven aan hun besluit om de profet te volgen en voort te gaan, en ze hadden de ontberingen met goede moed doorstaan. Een van de leden van de groep herinnerde zich: 'Als je met een kamp (...) door een buitengewoon ruig gebied (...) trekt, ben je natuurlijk bedacht op narigheid en een paar ongelukken, maar dat was niet het geval. Er werd hard en in harmonie gewerkt.'

De weg die door deze groep pioniers was aangelegd, heeft ongeveer een jaar lang gediend als belangrijkste aan- en afvoerroute in dat gebied. Wagens waarmee westwaarts door de steile pas van Hole-in-the-Rock gereisd werd, moesten door zes paarden getrokken worden.

In 1882 werd de weg niet meer gebruikt, maar de pioniers hadden gedaan waarvoor ze op weg gegaan waren: een nederzetting vestigen in een afgelegen gebied in de staat Deseret. Hoewel dat gebied ook in deze tijd nog enigszins geïsoleerd is, geldt het als een erfenis van die trouwe en taaië pioniers die zich door massief rotsgesteente een weg hebben gebaand, uit gehoorzaamheid aan de oproep van een profet. □

NOOT

- 1 David E. Miller, *Hole-in-the-Rock* (Salt Lake City: University of Utah Press, 1966), blz. 65. Miller's boek heeft als bron gediend voor een groot gedeelte van dit artikel.

PROFEET BEZOEKT DEN HAAG

NA 20 JAAR WEER PROFEET IN NEDERLAND

President Gordon B. Hinckley

Op donderdag 13 juni 1996 hadden ruim 2000 leden uit Nederland en België het voorrecht om in het Congresgebouw in Den Haag te luisteren naar president Gordon B. Hinckley, die samen met zijn echtgenote en enige naaste familieleden, apostel en zuster Oaks, president Larsen van het gebiedspresidium en zijn echtgenote, kort in Nederland verbleef. Het gezelschap was naar Europa gekomen om in Spanje de eerste spade in de grond te steken voor de bouw van een tempel.

's Middags had de president een vergadering gehouden met de zendelingen die in Nederland werkzaam zijn; de dag ervoor had hij in Brussel reeds de Franstalige leden toegesproken. Om zo comfortabel mogelijk te reizen, had hij van een lid, broeder Huntsman uit Amerika, diens eigen vliegtuig met piloot ter beschikking gekregen. President Jansen van de ring Den Haag en enige zorgzame broeders waren erin geslaagd het zo te regelen dat zij president Hinckley met de auto bij de trap van het vliegtuig konden afhalen, wat veel wachttijd voorkwam. Na Nederland zouden ook Kopenhagen en Berlijn nog worden aangedaan, terwijl de president in de voorgaande vier weken al Japan, HongKong, China, Korea, Taiwan, Cambodja, Vietnam, de Filipijnen en Hawaii bezocht had. Het was dan ook geen wonder dat zuster Hinckley wegens oververmoeidheid niet aan het programma in Den Haag kon deelnemen.

Maar tijdens zijn toespraak in het Congresgebouw, waar de door de kerk gehuurde Alexanderzaal tot de nok toe was gevuld, kon men bij president Hinckley niets van vermoeidheid merken. Met veel enthousiasme en inspiratie wees hij de leden op het grote belang van het gezin. Hij sprak zijn waardering uit voor iedereen die zich inspant om kinderen in licht en waarheid op te voeden, waardering voor man of vrouw te tonen, een goede verstandhouding met de huwelijkspartner op te bouwen, een goede band met de kinderen te ontwikkelen, een opleiding af te maken, en het woord van wijsheid te onderhouden.

Treffend was het aanschouwelijk onderwijs dat hij gaf toen hij een anjer uit een bloemstuk haalde en waarschuwde dat die prachtige bloem in enkele dagen verwelkt zou zijn, omdat hij van zijn wortels was afgesneden. Daardoor kon hij niet meer gevoed worden en geen zaad meer vormen: de hele toekomst van die bloem was verloren. Zo gaat het ook als wij onze wortels van geloof kwijtraken: korte tijd later kan alles nog mooi lijken, maar het einde komt definitief naderbij. Gelukkig hebben wij onze wortels in het evangelie van Jezus Christus. We moeten dus zorg dragen om deze wortels te blijven voeden door studie, liefdediensten en het onderhouden van de geboden.

'Laat uw leven niet afgesneden worden van de woorden van God', zei de profeet. 'Zorg dat er wortels in uw leven zijn. Blijf trouw en standvastig! Geef uw kinderen een leven dat geworteld is in licht en waarheid!'

Tegen de jongemannen zei de president dat geloof, hard werken en reinheid de weg naar geluk zijn. 'Kennnis en ervaring gaan mee in de opstanding', zei hij. 'Studeren is een

De gastheer begroet de eregast.

Inleidend spreker Dean L. Larsen.

Apostel Dallin H. Oaks sprak ook.

ernstige opdracht. Wees eerlijk, sta pal als jeugd van Zion, en God zal je zegenen. Draag het priesterschap met ere, gebruik het gezag dat jullie ontvangen hebben in de praktijk! Wees trouw aan je latere levensgezinnen, wees loyaal, en laat je huwelijk verzegelen in de tempel!

Tegen de jongevrouwen zei de president: 'Wees een goede vrouw en moeder, gebedvol, deugdzzaam, liefdevol en doe goed aan alle mensen.' De kerk heeft gelukkige gezinnen nodig. Huwelijk en ouderschap, het doel van het leven, zijn ervoor om elk kind het gevoel van geborgenheid te geven waar het recht op heeft.

Ook over het jeugdwerk had president Hinckley het een en ander te zeggen. Hij prees met name de leerkrachten die in die organisatie werkzaam zijn. De kinderen zijn de leiders van de toekomst. Laten we ze met veel zorg en inspanning behandelen.

President Hinckley eindigde met een apostolische zegen: 'Moge er vrede en blijdschap in uw leven zijn. Laten wij steeds bereid zijn elkaar te helpen als in een grote familie. Bij getrouwheid zullen de vensters van de hemel geopend worden en zult u geen gebrek hebben aan voedsel of kleding, zal er bij u thuis vrede en liefde heersen, en zullen uw kinderen in rechtschapenheid opgroeien. Dank God 's morgens en 's avonds op uw knieën. Laten wij samen geworteld zijn in een gemeenschappelijke overtuiging dat de Heiland onze geboden verhoort.'

Tot slot gaf de president zijn getuigenis en verliet, vrolijk wuivend, een zaal vol dankbare en opgebouwde leden.<

Met dank aan broeder C.R. Kirschbaum (bestuurder public relations in Nederland)

RONDREIS

President Hinckley bezoekt heiligen in Azië en wijdt Hongkong-tempel in.

Tijdens een achttiendaags bezoek aan zeven landen en een territorium in Azië maakte president Gordon B. Hinckley een rondreis langs dertien steden. Hij sprak met een aantal regeringsfunctionarissen, beantwoordde vragen van talrijke verslaggevers, hield 21 toespraken voor meer dan 75.000 mensen, en wijdde de Hongkong-tempel in. President Hinckley werd tijdens de hele reis vergezeld door zijn vrouw, Marjorie, en ouderling Joseph B. Wirthlin van het Quorum der Twaalf Apostelen, en zijn vrouw, Elisa. In verschillende stadions van de rondreis voegden ook andere algemene autoriteiten zich bij de president en zijn reisgenoten.

Op 17 mei kwam president Hinckley aan in Tokyo, de eerste pleisterplaats van zijn reis door Azië. Het was de eerste keer dat een president van de kerk Azië bezocht sinds president Kimball in 1981 de Tokyotempel inwijdde.

Tijdens zijn verblijf in Japan heeft president Hinckley een aantal vergaderingen gepreseed en toegeproken: een haardvuuravond, een zendingenbijeenkomsten en een persinterview in Tokyo, een regionale conferentie in Osaka, een haardvuuravond en vergadering met de zendingen in Fukuoka, en een haardvuuravond met de leden en de zendingen in Naha (Okinawa). 'Dit is de vijf- of zesenvertigste keer dat ik Japan bezoek,' heeft hij bijeenbepaalde gelegenheid gezegd. 'Sinds ik de eerste keer hier was, heb

De Hongkong-tempel.

ik veel wonderbaarlijke ontwikkelingen gezien.'

Op de haardvuuravond in Tokyo op 18 mei, noemde de kerkleider de naam van ouderling Heber J. Grant, de zevende president van de kerk, die in 1901 als lid van het Quorum der Twaalf Apostelen naar Japan was gekomen. 'Samen met nog drie andere zendingen (...) trok hij zich terug op een afgelegen plek, waar hij Japan toewijdde voor de prediking van het evangelie,' vertelde president Hinckley. Waaraan hij toevoegde dat ouderling Grant, wegens het gebrek aan succes, zeer teleurgesteld naar huis terugkeerde en 23 jaar later het zendingsgebied Japan sloot.

Nu heeft Japan een tempel en meer dan 100.000 leden van de kerk in 25 ringen en negen zendingsgebieden. 'Als president Grant vandaag bij ons was, zou hij dankbare tranen vergieten; en ook ik ben ontroerd om uw gezichten te zien,' zei president Hinckley toen hij de tjokvolle zaal, die alleen nog maar staanplaatsten te bieden had, toesprak. 'Ik zie hier een kracht waarvan ik nooit had kunnen dromen in dit land.'

Een bijzondere gebeurtenis voor president Hinckley in Japan, was een 'oude-vriendenreceptie' waar hij werd herenigd met de leden die met hem hadden samengewerkt tijdens de elf jaar dat hij als algemeen autoriteit toezicht had gehouden op het

AZIË

Profeet bezoekt in 18 dagen 13 steden in 7 landen en 1 territorium.

werk van de kerk in dat gebied. Negentig leden woonden de receptie bij, die werd gekenmerkt door omhelzingen, handdrukken en de nodige tranen. 'Ook ik kon mijn tranen nauwelijks bedwingen bij de aanblik van al die mannen en vrouwen vol geloof, die het werk van de Heer trouw waren gebleven,' vertelde president Hinckley na afloop. Tijdens zijn verblijf in Tokyo bracht president Hinckley ook een beleefdheidsbezoek aan de ambassadeur van de Verenigde Staten in Japan, Walter Mondale. Daarnaast was hij haast twee uur in gesprek met verslaggevers van zeven toonaangevende Japanse kranten en tijdschriften en sprak hij met veel plaatselijke leiders in de bezochte gebieden.

Na Japan deed president Hinckley Korea aan. Hij landde op 21 mei in Pusan, waar hij een conferentie met de voltijdzendingen bijwoonde, 's avonds op een haardvuuravond voor de leden sprak, en de herdenkingsbegraafplaats van de Verenigde Naties bezocht.

De volgende dag, 22 mei, kwam hij in Seoul aan voor een volgende ronde vergaderingen met de zendingen en de leden. Hij bracht tevens een bezoek aan de Seoul-tempel, en sprak met dertien verslaggevers van vooraanstaande landelijke bladen. 'Mijn eerste bezoek aan Korea was 36 jaar geleden,' vertelde president Hinckley de leden die de haardvuuravond in Seoul bijwoonden. 'Het was een heel ander land in 1960. Het volk ging gebukt onder

barre armoede en schrijnend leed. 'Nu is er welvaart. Er is vrede. Maar het is de vraag of er meer geloof is dan in die tijd. Ik heb talrijke geweldige, heilige ervaringen in dit land gehad. (...)

'U bent een uitverkoren geslacht', vervolgde hij. 'Hoe dankbaar behoort u te zijn. (...) De hier aanwezige mannen dragen het priesterschap van God. Dat is een koninklijk priesterschap! Dat is de macht, het gezag en het recht om te spreken in de naam van God.'

Na zijn bezoek aan Korea, vloog president Hincley naar Taipei (Taiwan) om ook daar te vergaderen met de voltijdzendingen en de leden. Vervolgens reisde hij richting Hongkong, waar hij de Hongkong-tempel inwijdde en de zendingen toesprak.

Ook president Hincley's eerste bezoek aan Hongkong vond plaats in 1960, nu 36 jaar geleden, toen hij aan het begin stond van zijn periode van toezicht op het werk van de kerk in Azië. 'Met deze tempel is een van de grote dromen van mijn leven vervuld,' zei de kerkleider tijdens een vergadering met de zendingen de dag vóór de inwijding op 26 mei.

Op die zondag regende het bijna voortdurend tijdens de eerste vier van de zeven inwijdingsdiensten (drie werden er gehouden op maandag 27 mei), maar om 8 uur 's ochtends klaarde het eventjes op voor de plaatsing van een hoeksteen die de plek aangeeft waar een kistje is ingemetseld met kopieën van historisch belangrijke papieren, foto's en andere voorwerpen van betekenis voor de leden in Hongkong.

Tijdens de inwijdingsdiensten hebben plaatselijke koren uit de vijf ringen van Hongkong opgetreden. President Hincley, die een rol heeft gespeeld bij de inwijding of herinwijding van, op vijf na, alle 48 tempels van de kerk die nu in bedrijf zijn, sprak tijdens de eerste dienst het inwijdingsgebed uit. Tijdens de daaropvolgende diensten hebben hij en president Thomas S. Monson, eerste raadgever in het Eerste Presi-

dium, om beurten het gebed uitgesproken of de dienst geleid. Ook aanwezig waren de ouderlingen Neal A. Maxwell en Joseph B. Wirthlin van het Quorum der Twaalf Apostelen en de ouderlingen Kwok Yuen Tai, John H. Groberg en Rulon G. Craven van de Zeventig die het presidium van het gebied Azië vormen.

Ook de echtgenotes van de algemene autoriteiten waren aanwezig: Marjorie P. Hincley, Frances S. Monson, Colleen Maxwell, Elisa Wirthlin, Hui Hua Tai, Jean Groberg en Donna Craven.

Voor hij in de eerste dienst het gebed uitsprak, zei president Hincley dat de kerk 'met de inwijding van deze heilige tempel volwassen is geworden.' In zijn gebed sprak hij zijn dankbaarheid uit voor de eerste zendingen die bijna 150 jaar geleden in het gebied werkzaam waren geweest. Tevens bad hij dat de inwoners van Hongkong hun godsvrijheid zouden behouden. Meer dan 5000 mensen hebben de zeven inwijdingsdiensten bijgewoond, onder wie honderden leden uit Singapore, Taiwan, Thailand en andere streken.

Op 28 mei, na de laatste inwijdingsdienst, werd president Hincley de eerste president van de kerk die de Republiek China bezocht toen hij een avond doorbracht in Shenzen, even over de grens. Tijdens een bezoek dat was geregeld door het Polyneesisch cultureel centrum van de kerk in Hawaii, besteedden president Hincley en anderen, onder wie president Monson en de ouderlingen Maxwell, Wirthlin en Tai, aandacht aan een zusterinstelling, folkloristische dorpen van China; Schitterend China, een miniatuur-nabootsing van Chinese dorpen in verscheidene stijlen; en Vensters van de wereld, een aantal van de grootste attracties ter wereld in miniatuur. Meer dan 500 gekostumeerde dansers, danseressen en artiesten hadden zich langs de wandelpaden opgesteld om president Hincley en zijn gezelschap tijdens hun korte

verblijf feestelijk te begroeten.

Vervolgens zette president Hincley koers naar Cambodja, waar hij op 28 mei in Phnom Penh, op een heuvel tegenover de rivier de Mekong, een gebed opzond om het land aan het zendingswerk toe te wijden. Bij hun korte verblijf in Cambodja werden president en zuster Hincley, en ouderling en zuster Wirthlin, vergezeld door ouderling John H. Groberg en zijn vrouw, Jean. Twaalf voltijdzendingen die in Cambodja werkzaam zijn, waren ook bij de kerkleider, en ruim 400 leden en onderzoekers van de kerk hebben met hem vergaderd in Phnom Penh.

Op woensdag 29 mei was president Hincley in Ho Chi Minhstad, waar hij even de tijd nam om op het dak te staan van het hotel Caravelle, waar hij in 1966 een gebed had uitgesproken om het land — destijds Zuid-Vietnam — toe te wijden voor het zendingswerk. President Hincley heeft daar ook met ongeveer 25 plaatselijke leden gesproken bij een van hun kerkleiders thuis. Diezelfde middag is hij naar Hanoi gevlogen, waar hij heeft gesproken met 19 leden van de gemeente Hanoi, echt)paren die in Vietnam humanitaire hulp verlenen, en Amerikaanse echt)paren die daar woonachtig zijn. Tijdens zijn verblijf in Hanoi sprak president Hincley wat hij noemde 'een addendum' uit van zijn eerdere toewijdingsgebed, dat hij nu voor het gehele land Vietnam liet gelden. Later op die avond kwam president Hincley aan op de Filipijnen, waar hij vergaderde met leden en zendingen in Manila en Cebu.

Op donderdag had president Hincley in alle vroegte een gesprek met een verslaggever van een landelijk dagblad, gevolgd door een tv-interview ten behoeve van de 150 kabelstations op de Filipijnen. Vervolgens bezocht hij de Amerikaanse oorlogsbegraafplaats in Manila, waar hij 35 jaar geleden, op 28 april 1961, een gebed had uitgesproken voor de Filipijnen, waarmee hij dat gebied voor het zendingswerk ont-

>

sloot.

In een latere vergadering met de zendelingen die op de Filipijnen werkzaam zijn, noemde president Hinckley de begraafplaats 'een heilige plek'.

'Hier staan de namen begraven van de Amerikanen en Filipino's die hun leven hebben gegeven voor de vrijheid van dit land', zei hij. 'Wij bidden dat de Geest des Heren in dit land aanwezig zal zijn en het hart van de mensen zal raken.'

Tijdens zijn verblijf in Manila heeft president Hinckley gesproken voor ongeveer 35.000 leden die dicht op elkaar zaten in een plaatselijk stadion. Trouwe leden waren vroeg in de ochtend al in de rij gaan staan voor de vergadering die 's avonds om 7 uur zou beginnen. Honderden leden die aanvankelijk waren weggestuurd, kregen later toch nog een plaatsje.

President Hinckley gaf de aanwezigen -- in het bijzonder de jeugd -- de raad om rein en deugdzaam te zijn. 'Wij geloven eerlijk te moeten zijn,' zei hij. 'Wij geloven ons te moeten verheffen boven de zedelijke normen van de wereld. Als lid van de

kerk kun je je geen onzedelijk gedrag permitteren. Je kunt geen liederlijke taal gebruiken. Je kunt de naam van God niet ontheligen. Wij geloven trouw te moeten zijn, kuis, welwillend en deugdzaam; en als er iets liefelijk, eervol of prijzenswaardig is, dan streven wij dat na.'

President Hinckley sprak ook als volgt zijn zegen uit over de aanwezigen: 'Ik zegen u zodat u, indien u bereid bent te wandelen in geloof en het evangelie na te leven, geen gebrek aan voedsel, kleding of onderdak zult kennen, en de zegeningen des hemels zult genieten.'

De volgende dag, toen hij vergaderde was met de zendelingen uit de zendingsgebieden Quezon-Stad (Filipijnen) en Manila (Filipijnen), sprak hij als volgt over de vergadering van de avond tevoren: 'Het moet wel de grootste bijeenkomst van heiligen der laatste dagen aller tijden zijn geweest. Gisteren was een geweldige dag in mijn leven.'

President Hinckley gaf de zendelingen de raad om verleiding te vermijden en vertelde hun dat hij hen als zijn 'metgezellen in het werk' beschouwde. 'Collega's, ga voort,' zei

hij, 'niet met een geest van lafhartigheid, maar met een geest van liefde, met kracht in het priesterschap, met de kracht van uw getuigenis, met liefde voor de mensen van dit land. Schaam u dus niet voor het getuigenis van onze Heer Jezus Christus.'

Op een broeierige middag op vrijdag 31 mei is president Hinckley bijeengekomen met ruim 9.000 leden van de kerk in Cebu. De vergadering werd bijtijds gehouden, zodat de vele leden die per boot waren gekomen ook hun boot naar huis zouden kunnen halen.

Toen president Hinckley, op weg naar huis van de Filipijnen, te horen kreeg dat zijn toestel in Saipan zou moeten bijtanken, verzocht hij ouderling Ben B. Banks van de Zeventig, president van het gebied Filipijnen/Micronesië, de zendelingen en leden daar te laten weten dat hij het een genoegen zou vinden om met hen te spreken. Terwijl het toestel werd volgetankt, onderhield president Hinckley zich met 10 zendelingen en ongeveer 60 plaatselijke leden. Het was weliswaar een kort oponthoud, maar desalniettemin een 'heerlijke ervaring'.<

President Hinckley begroet enkele kinderen.

De profeet op de VN-begraafplaats.

Fotograaf: Gerry Avant; bron: <http://www.desnews.com/cn/home.htm>

LEDEN BIJ CONGRES VLAAMSE VERENIGING FAMILIEKUNDE

De Vlaamse Vereniging voor Familiekunde richtte op 27 en 28 april 1996 voor de 31ste maal haar nationaal congres in te Mechelen. Plaats van het gebeuren was het Cultureel Centrum, gelegen in het historische hart van Mechelen. Dankzij diverse voordrachten die leden van de kerk in gans Vlaanderen over het genealogische werk van onze kerk hebben gehouden, heeft De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen nauwe banden met de V.V.F. Het was dan ook niet verwonderlijk dat aan onze kerk gevraagd werd om een stand te verzorgen tijdens dit prestigieuze congres. Broeder Josy Mariën en zijn vrouw, Els, waren dadelijk bereid om tijdens het ganse weekend aan de bezoekers van het congres duidelijk te maken hoe gemakkelijk het werken is met FamilySearch, het computerprogramma dat door onze kerk over gans de wereld in zowat tweeduizend centra voor familiegeschiedenis in gebruik is. Daarbij namen ze voor lief dat in dat weekend hun vijftienjarig huwelijksjubileum viel. In hun uitleg werden ze geassisteerd door broeder Jan Gillis.

En bezoekers kwamen er! Was het op zaterdag nog tamelijk officieel getint, op zondag konden we rekenen op honderden geïnteresseerden. Van over gans Vlaanderen kwamen de liefhebbers van de familiekunde afgezakt naar de vroegere hoofdstad der Nederlanden om daar hun hart aan genealogische gegevens op te halen.

Het College van Burgemeester en Schepenen van de stad Mechelen wilde zich bij al die feestelijkheden

Een gedeeltelijk overzicht van de stands tijdens het congres.

ook niet onbetuigd laten. In de beroemde Kolommenzaal van het Stadhuis van Mechelen werd er door hen een receptie aangeboden waarop alle bestuursleden van de verscheidene V.V.F.-afdelingen van Vlaanderen waren uitgenodigd. Ook de vertegenwoordigers van de kerk

waren gevraagd om hierop aanwezig te zijn. Burgemeester Geert Bervoets huldigde het prachtige werk van het V.V.F. en de kerk van Jezus Christus, alhoewel hij van deze laatste dacht dat er wellicht ook 'bijbedoelingen' een rol speelden. Gelet op het belang en 't karakter >

Br. Mariën legt FamilySearch uit aan geïnteresseerde bezoekers.

van dit congres kon de Heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse Gemeenschap, bereid gevonden worden om het congres plechtig te openen. In zijn openings toespraak duidde hij op het belang van genealogisch onderzoek en wist hij de aanwezigen te fascineren met een belangrijk voorstel dat te verwezenlijken is tegen het jaar 2002. Op 11 juni 2002 viert Vlaanderen zijn verjaardag: 700 jaar. De minister-president zou dan niet alleen alle Vlamingen van over gans de wereld in Vlaanderen willen uitnodigen om deel te nemen aan het grote feest, tevens zou hij graag een boek willen laten uitgeven waarin al de stambomen van Vlaamse families vermeld staan die terug kunnen gaan tot het memorabele jaar 1302 waarin de Slag der Gulden Sporen tussen de Vlamingen en de Fransen werd uitgevochten. Ook voor de leden van de kerk in Vlaanderen is het dus een gezonde uitdaging om eens extra tijd aan familiekenne te besteden. Het zou immers passend zijn als ook leden van de kerk en hun voorouders een plaatsje in dit jubileumboek zouden veroveren.

Al bij al een genealogisch weekend dat in Mechelen niet licht vergeten zal worden, een weekend waaraan ook onze kerk haar steentje heeft bijgedragen. <

Jan Gillis

RECTIFICATIE CARIBBEAN

In *De Ster* van juni 1996 vermeldden wij in het artikel 'Genealogische Vereniging Caribbean opgericht' abusievelijk een onjuist telefoonnummer voor de contactpersoon van die vereniging. Daarom volgt hier nog eens het juiste adres, dit keer met het juiste telefoonnummer erbij: Elza Wijngaarden, Monarchstraat 14, 5641 GJ Eindhoven, Nederland; tel. 040-2817468. <

NIEUWE VERSIE PAF VOOR MAC

De afdeling familiegeschiedenis van de kerk heeft een nieuwe versie van Personal Ancestral File (PAF) voor de Macintosh computer aangekondigd.

Personal Ancestral File is een van de softwareprogramma's waarmee men familiehistorische gegevens kan beheren, verwerken en inzenden voor tempelverordeningen. De nieuwe versie voor de Macintosh, 2.3.1, bevat veel nieuwe functies. Een greep uit de lijst:

- * Opsporen en samenvoegen van persoonsgegevens die dubbel zijn ingevoerd.
- * Lettertypekeuze.
- * Tellen van voorouders en nakomelingen.
- * Familierelaties uitzoeken.
- * Datums berekenen.
- * Geboortedatagrafiekken aanmaken.
- * Lijst met HLD-tempels afdrukken.
- * Enz.

De systeemeisen zijn bescheiden gebleven: een Macintosh met 2 Mb werkgeheugen, een vaste schijf, en een DD 800K-diskdrive.

PC-bezitters: Als u een IBM-compatibele pc bezit, geldt bovenstaande informatie uiteraard niet voor u. Er bestond al een redelijk recente versie van PAF voor DOS, en die is sindsdien niet meer veranderd. (Zie *Church News*, 11 mei 1996, blz. 13; *Insign*, juni 1996, blz. 78.) <

HOE PERMANENT ZIJN UW FAMILIEGEGEVENS?

Hebt u er weleens over nagedacht hoe lang uw familiegegevens eigenlijk leesbaar blijven?

Wist u dat het meeste materiaal dat wij gebruiken om iets vast te leggen in de loop der jaren zo aftaktelt dat uw familiegegevens veel eerder niet meer te lezen zijn dan u misschien denkt? Denk eens aan de inkt die gebruikt wordt in gewone balpenen, vulpenen, stiften. En wist u dat zelfs de informatie op cassettebandjes, diskettes en video's erg verankelijk is?

Wat kunt u daaraan doen? Om te beginnen moet u eigenlijk van nu af aan zo permanent mogelijk materiaal gebruiken. Zogenaamde tekeninkt zou het beste zijn, te gebruiken in tekenpennen en bepaalde vulpenen. Toch zouden er voor de betere balpenen ook vullingen zijn met inkt die veel permanenter is dan de gemiddelde ballpointinkt. Uw kantoorboekhandel zal u ongetwijfeld goed bij uw keuze kunnen helpen. Voor inkt die in computerprinters gebruikt wordt, geldt dat teksten die afgedrukt zijn met de betere inktinten en inktpatronen het 'langste uithouden. Laserprinterafdrukken blijven ook lang goed leesbaar. En wat uw familiegegevens op cassettebandjes, diskettes en video's betreft, is het 't beste om er na enkele jaren een kopie van te maken.

En uw bestaande gegevens? Als u ze niet met het geadviseerde materiaal hebt vastgelegd, maak er dan alsnog kopieën van. Als het om geschreven of getypt materiaal gaat, kunt u dat het beste fotokopiëren: die zijn tegenwoordig erg goed en gaan zeer lang mee. (Maar kopieer bij voorkeur niet op een faxapparaat, want zeker de thermische faxen verbleken zeer snel.) Denk er eens over hoe u uw familiegegevens het beste voor 't nageslacht bewaart! <

DE KINDERSTER

96E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

AUGUSTUS 1996

DE TEKENS VAN CHRISTUS' GEBORTE

Nephi, de zoon van Helaman, gaf de heilige verslagen en geschriften door aan zijn zoon Nephi. 3 Nephi 1:2-3

De Nephieten waren getuige van grote tekens en wonderen, waarover geprofeteerd was dat ze zouden gebeuren vlak voor de geboorte van Jezus Christus. 3 Nephi 1:4

Sommige Nephieten zeiden dat de tijd dat Hij geboren zou worden al voorbij was. Zij bespotten degenen die geloofden in de profetieën van Samuël de Lamaniet. 3 Nephi 1:5-6

De mensen die in Jezus Christus en in de profeten geloofden, waren verdrietig als ze eraan dachten dat er iets kon zijn waardoor de profetieën niet in vervulling zouden gaan. 3 Nephi 1:7

De mensen keken gelovig uit naar een nacht waarin het niet donker zou worden: dat was een van de tekenen waaraan ze konden zien dat Jezus Christus in Berlehem geboren was. 3 Nephi 1:8

ILLUSTRATOR: JERRY THOMPSON

De mensen die niet in Jezus Christus geloofden, kozen een dag uit waarop iedereen die wel geloofde ter dood gebracht zou worden, als het teken dan niet gekomen zou zijn. 3 Nephi 1:9

Nephi was heel verdrietig om de slechtheid van de mensen die niet in de Heiland geloofden. 3 Nephi 1:10

Nephi bad de hele dag voor de mensen die gedood zouden worden. 3 Nephi 1:11-12

De Heer zei tegen Nephi: 'Wees welgemoed; want (...) hedenavond zal het teken worden gegeven, en morgen kom Ik in de wereld.' 3 Nephi 1:13

Die avond ging de zon onder, maar het werd niet donker! Het teken van de geboorte van Jezus Christus was gekomen. De mensen waren verbaasd. 3 Nephi 1:15

De mensen die van plan waren geweest om de gelovigen te doden, vielen op de grond alsof ze dood waren. 3 Nephi 1:16

Zij waren bang omdat ze slecht geweest waren. Ze wisten dat de Heiland nu geboren zou worden en dat de profeten de waarheid hadden gesproken. 3 Nephi 1:17-18

Het bleef de hele nacht licht. Toen de zon de volgende ochtend opkwam, wisten de mensen dat Jezus Christus die dag geboren zou worden. De profetieën waren vervuld. 3 Nephi 1:19-20

Er verscheen een nieuwe ster aan de hemel, precies zoals de profeten hadden gezegd. 3 Nephi 1:21

Satan probeerde te zorgen dat de mensen niet geloofden in de tekenen die ze hadden gezien, maar de meeste mensen geloofden er in. 3 Nephi 1:22

Nephi en andere leiders van de kerk doopten alle mensen die geloofden en zich bekeerden. 3 Nephi 1:23

De mensen in het land vertelden elkaar het blijde nieuws dat de woorden van de profeten in vervulling waren gegaan. Jezus Christus was geboren. 3 Nephi 1:26

HET ENGE EN NAUWE PAD

Ouderling Joseph B. Wirthlin
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Mijn vrouw en ik reden eens op een avond door de bergen toen er een stortbui losbrak, gepaard met donderslagen en bliksemlitsen. We konden nauwelijks de weg onderscheiden. Ik tuurde ingespannener dan ooit naar de witte lijnen op de weg. Als we maar binnen die lijnen bleven, zouden we niet in het ravijn aan de ene kant storten en niet tegen de rotswand aan de andere kant botsen. Als we over een van beide lijnen heen zouden gaan, zou dat een ramp betekenen.

Die bergweg is net als het leven. Als we maar binnen de lijnen blijven die God heeft aangegeven, zal Hij ons beschermen en kunnen we veilig op onze bestemming aankomen.

De Heiland heeft gezegd: 'Want eng is de poort en nauw het pad, dat tot verhoging leidt' (LV 132:22).

Hoe kunnen we zorgen dat we op de weg van de Heer blijven? Het antwoord daarop heeft Hij keer op keer gegeven. We moeten het woord van God leren kennen door de Schriften te bestuderen en toe te

passen wat Hij tegen ons zegt, door dagelijks te bidden en onze naasten te dienen.

Als wij alles doen wat we kunnen om binnen de lijnen te blijven als het in ons leven stormt en als we verleid worden, zullen we alle moeilijkheden te boven komen en genieten van het eeuwige leven bij onze hemelse Vader en zijn beminde Zoon. □

VRIENDJES IN HET NIEUWS

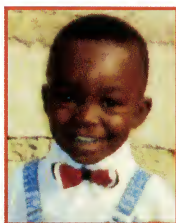

Joshua Gregory, 10 jaar, uit Bexhill-on-Sea, East Sussex in Engeland, houdt van verhalen uit de Schriften, het voorbereiden van lessen voor de gezinsavond, en van fietsen.

Luisa Fernanda Sánchez Rey, 9 jaar, uit Batá in Columbia, heeft een groot getuigenis van het lezen in de Schriften en van vasten en gebed. Ze vindt het fijn om tijdens de gezinsavond haar getuigenis te geven.

Sharlene Esser, 7 jaar, uit de Nederlandse Antillen in het zendingsgebied Caracas (Venezuela), vindt het jeugdwerk en de gezinsavond fijn. Ze houdt van haar burens en is aardig voor ze.

Clifford Akpan Sam Enodien, 3 jaar, uit Ibadan in Nigeria, vindt het heerlijk om naar het jeugdwerk te gaan en hij vindt het helemaal te gek om liedjes te zingen. Hij houdt ook van voetbal en tafeltennis.

Maria Leifer, 10 jaar,
uit St. Wolfgang in Oostenrijk,
houdt van sport, vooral tennis en
zwemmen. Ze gaat vaak wandelen
met de leden van hun gezin.

Kevin Weibell, 5 jaar,
uit Hutterstadt in Duits-
land, houdt van handvaar-
digheid, fietsen, en van
het jeugdwerk. Hij zit op
de kleuterschool.

**Marie Stephanie Pascua
Rafal** uit de gemeente Ilocos
San Lorenzo-noord in het
district Bata op de Filipijnen,
vindt de lessen op het
jeugdwerk leuk. Ze doet het
ook goed op de kleuterschool.

Paul Morrissey,
10 jaar, uit Kaapstad
in Zuid-Afrika,
speelt graag piano
en zingt graag in het
schoolkoor. Hij vindt
zijn jeugdwerkklasje
echt leuk.

Andrea Dayne Q. Soleta,
4 jaar, uit Cavite op de
Filipijnen, vindt het fijn om
'Ik ben een kind van God'
te zingen. Ze helpt ook graag
haar moeder bij de verzor-
ging van haar jongere zusjes.

Holly-Anne Baker, 9 jaar,
uit Bradford, Victoria in
Australië, heeft, voordat ze
zich liet dopen, alle geloofs-
artikelen geleerd. Ze vindt
het leuk om met haar vijf
broertjes spelletjes te doen.

Alma J. Yates

Wie ga je morgen uitnodigen voor je verjaardag?' vroeg mama toen ik kwam kijken naar de paarse krokodil die ze voor mij van papiermaché aan het maken was.

Mama maakte altijd een *piñata* voor onze verjaardag. Ze had al cowboys, paarden, olifanten en zeerovers gemaakt en die vol gestopt met snoepjes en verrassingen. Wij nodigden dan onze vriendjes en vriendinnetjes uit, hingen de *piñata* in de wilgenboom, en gaven iedereen de kans om hem stuk te slaan en een paar van de verrassingen die erin zaten te pakken.

'Ik nodig iedereen in de buurt uit', grinnikte ik terwijl mama grote tanden en plastic ogen op de draak plakte die ze van licht, dun papier gemaakt had.

'Nodig je Bobby Wilson ook uit?' vroeg mijn broer David.

Ik fronste mijn wenkbrauwen en stopte mijn handen in

mijn zakken. 'Voor geen prijs nodig ik Bobby Wilson uit. Dat rotjoch.'

'Benjamin!' zei mama terwijl ze zich omdraaide en me doordringend aankeek. 'Je weet dat je zo niet over je vrienden praat.'

'Ik had het niet over een vriend.' Ik draaide me om en liep stampvoetend naar buiten. Elke keer als ik aan Bobby dacht, werd ik kwaad. Hij was wel het ergste wat je kon overkomen. Hij woonde schuin aan de overkant in een geel huis dat nodig geschilderd moest worden. Het grasveld ervóór werd nooit gemaaid, en meestal zaten er grote bruine plekken in omdat er niemand was die het besproeide.

Niemand mocht Bobby. Hij droeg gerafelde kleren en een honkbalpetje dat eruit zag alsof hij het uit de vuilnisbak had opgevisst. Maar zijn uiterlijk was nog niet alles. Hij had zo'n grote mond, en schepte op over alles wat hij had en kon.

E E N P A A R S E

'Mama zal er wel voor zorgen dat jij Bobby uitnodigt voor je verjaardag', plaagde David die achter me aan liep naar het grasveld onder de wilgenboom.

'Misschien moet ik wel een uitnodiging bij hem thuis brengen,' zei ik opstandig, 'maar die verstop ik dan in de bosjes, zodat hij hem nooit vindt. Als hij niet komt, en mama vraagt me of ik hem een uitnodiging gebracht heb, kan ik zeggen dat ik dat gedaan heb.'

We moesten grinniken toen we eraan dachten wat een goede grap ik met Bobby zou uithalen.

'Hé, wat spoken jullie daar samen uit?' werd er geroepen.

David en ik keken op. Daar stond Bobby, met dat stomme honkbalpetje op zijn hoofd.

'Wij doen niets,' zei ik. 'En we zijn ook niets van plan,' zei ik nog, in de hoop dat Bobby niet zou besluiten om te blijven.

Bobby kuierde naar ons toe en liet zich op het gras

naast ons vallen. 'Ik heb een goed partijtje honkbal gespeeld', kondigde hij zelfvoldaan aan. 'Ik heb zo'n beetje tien homeruns gemaakt.'

'Ach, ga nou toch gauw', spotte David. 'Dat lukt je nooit van je leven.'

'Echt waar – met de nieuwe honkbalknuppel die mijn vader heeft gestuurd.'

'Jij hebt geen nieuwe honkbalknuppel', kibbelde ik. Bobby sprong op. 'Wel waar.'

Ik lachte hoofdschuddend. 'Ga dan je nieuwe honkbalknuppel halen en laat hem ons dan eens zien.'

'Wil je beweren dat ik lieg?'

'Dat denk ik, ja.'

Wat er toen gebeurde, had ik niet verwacht. Bobby greep me bij m'n haar en tegelijkertijd stompte, krabde en schopte hij me. Ik rolde om en probeerde me op te trekken, maar hij hield me vast.

K R O K O D I L

'Wat doen jullie daar, jongens?' hoorde ik mama vragen. Ik sprong op, keek woedend naar Bobby, en deed mijn hoofd naar beneden terwijl ik me naar mama omdraaide. 'We waren gewoon een beetje aan het spelen.'

'Nou, het zag er niet bepaald naar uit dat jullie zoveel plezier hadden. Als dat jullie manier van spelen is, kun je misschien beter de garage opruimen. Dan kom je niet in moeilijkheden.'

De rest van de ochtend bleven David en ik in de garage, terwijl we opruimden en mopperden over Bobby.

'Ik praat nooit meer met hem', zei ik onder het vegen tegen David.

'Laat mama dat niet horen, want dan zal ze je zeker dwingen om Bobby uit te nodigen voor je piñata-feestje.'

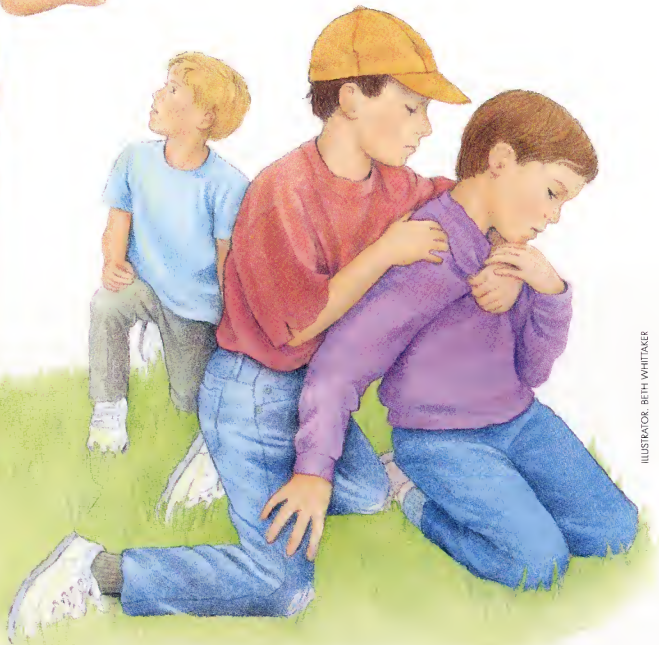
'Als ik Bobby moet uitnodigen, sla ik dit jaar mijn verjaardag gewoon over. En dan geef ik mijn paarse draak weg.'

'Hallo Benjamin, hallo David', riep een stem.

We keken op en zagen Bobby op zijn oude beschadigde fiets aan komen rijden. David en ik zeiden niets. We bleven gewoon aan het werk.

'Wat zijn jullie aan het doen?' vroeg Bobby terwijl hij zijn fiets tegen de zijkant van het huis zette.

'We zouden gevoetbald hebben als er vanmorgen niet iemand was gekomen om ruzie te schoppen', mompelde ik.

ILLUSTRATOR: BETH WHITAKER

Bobby scheen niet te weten wie ik het over had. Hij kwam de garage binnen en keek rond. 'Hebben jullie nog steeds zin om te voetballen?' vroeg hij.

Ik zei niets, in de hoop dat hij weg zou gaan.

'Raad eens wat er morgen is', zei Bobby opgewonden.

David en ik vroegen niets.

'Mijn verjaardag! Ik word negen.'

'Jouw verjaardag?' bracht David hijgend uit. 'Jij en Benjamin zijn op dezelfde dag jarig! Hij is morgen ook jarig en hij wordt ook negen.'

'Hou je mond!' beet ik David toe.

'Mijn vader stuurt me een nieuwe fiets. Eentje met tien versnellingen.'

'Hou nou toch eens op met je opschepperijen', zei ik. 'Jij krijgt niets, en dat weet je. Je weet niet eens waar je vader is. Je hebt waarschijnlijk je vader nog nooit gezien, dus hou nou eens op over al die prachtige dingen die hij je zal sturen. Tot nu toe heeft hij je niets gestuurd. En dat zal ook nooit gebeuren.'

Ik verwachtte toen dat Bobby me zou pakken, dus liet ik het stoffer-en-blik vallen en hield mijn armen ter verdediging omhoog. Maar Bobby deed niets. Hij keek me alleen een tijdje aan. Toen slikte hij een keer, boog zijn hoofd en liep de garage uit. Toen hij zijn fiets pakte en erop wegreed, huilde hij.

Ik had Bobby willen kwetsen – hij was tenslotte degene die ervoor gezorgd had dat mama ons aan het werk zette. Maar toen ik hem met gebogen hoofd en hangende schouders zag wegfietzen, had ik medelijden met hem. Dat was de eerste keer dat ik medelijden had met Bobby Wilson.

David keek me aan alsof hij niet kon geloven dat ik dat had gezegd.

'Zijn eigen schuld', zei ik uit zelfverdediging.

David draaide zich om en begon een paar dozen recht te zetten.

Die dag zag ik Bobby een paar keer in hun tuin onder een boom naar de grond zitten staren. Ik had een koud, vervelend gevoel. Ik wilde dat het verdween. Ik probeerde aan een heleboel andere dingen te denken – leuke dingen, spannende dingen – maar wat ik ook dacht of deed, dat gevoel bleef.

Die avond lag ik, voordat David en ik het licht in onze

kamer uitdeden, op mijn bed te kijken naar mijn piñata die in een hoekje hing. Maar die paarse krokodil zag ik niet. Ik zag alleen Bobby Wilson.

'Zijn jullie van plan om dat licht de hele nacht aan te laten?' vroeg papa met zijn hoofd om de hoek van de deur. 'Je kunt maar beter gaan slapen, Benjamin. Morgen is voor jou een belangrijke dag.'

'Pap,' zei ik opeens, 'hoe komt het dat Bobby zo is?'

Papa dacht eventjes na, en kwam toen op de rand van mijn bed zitten. 'Mama vertelde dat je vandaag wat problemen gehad hebt met Bobby', zei hij terloops. 'Wat was de moeilijkheid?'

'Bobby is de moeilijkheid', mopperde ik. 'Hij doet altijd zo stoer, en scheidt op over alles wat zijn vader hem zal sturen, en over alles wat hij kan. Waarom doet hij zo? Ik krijg altijd de neiging om hem een dreun te geven.'

Papa dacht lang na. 'Bobby heeft niet zoveel leuks. Misschien zal hij dat ook wel nooit krijgen. Maar evengoed verlangt hij ernaar. Hij wil graag een nieuwe fiets, maar de enige manier waarop hij die kan krijgen is erover te dromen – erop hopen dat zijn vader, waar hij nooit iets van hoort, hem eens de mooiste fiets van de wereld zal sturen.'

'Maar hij weet niet eens waar zijn vader is.'

'Heb jij je wel eens afgevraagd hoe het zou zijn als jouw vader en moeder er niet altijd zouden zijn? Vanavond gaat Bobby waarschijnlijk in zijn eentje naar bed. Er is niemand die hem welterusten komt wensen en vraagt of hij wel gebeden heeft. Hij heeft dat net zo hard nodig als jij. Maar het enige wat hij kan doen, is erover dromen en misschien erover praten alsof het zo is.'

Ik lag nog lang wakker nadat David in slaap was gevallen. Het hielp niet als ik mijn ogen dicht deed, want ik bleef maar draaien en denken. Pas toen ik in de hoek de donkere schaduw van mijn paarse krokodil zag, wist ik wat ik de volgende dag zou doen. Daarna kostte het geen moeite meer om in slaap te komen.

De volgende ochtend liep ik naar Bobby's huis. 'Hallo, mevrouw Wilson.' Mijn stem trilde toen ik daar bij Bobby op de stoep stond. Hoewel het al aardig laat was, liep Bobby's moeder nog steeds in haar ochtendjas en ze zag eruit alsof ze net uit bed kwam. 'Is Bobby thuis?'

Ze staarde me een tijdje aan en krabde op haar hoofd.

'Ik denk dat hij ergens in de achtertuin is. Ga maar kijken. Maar bons niet meer op de deur.'

Ik bedankte haar en liep om het huis heen. Overal was het rommelig. Een tijdje zag ik niemand. Toen zag ik Bobby op een krat zitten, met zijn domme honkbalpetje op en een kapotte honkbalknuppel voor zich. Ik riep hem, zodat hij niet zou denken dat ik hem bespioneerde.

Bobby keek op. 'Wat doe jij hier?'

Ik haalde mijn schouders op. 'Kwam gewoon even langs om te zien hoe het met je was. Ik wilde je feliciteren met je verjaardag. Je bent toch jarig?'

'Natuurlijk ben ik jarig. Ik was van plan om een groot feest te geven.' Hij zweeg en beet op zijn lip. 'Dat ben ik nog steeds van plan, maar later misschien. Mam voelt zich niet zo goed. En pa heeft mijn fiets nog niet opgestuurd.'

Ik aarzelde, en flapte er toen uit: 'Mijn moeder heeft voor m'n verjaardag een piñata gemaakt. Vanmiddag gaan we hem kapot maken en een groot feest houden.'

'Ik denk dat ik mijn moeder ook vraag om een piñata voor me te maken. Als ze zich wat beter voelt.'

Dat hoeft niet. Waarom doen we niet samen? Onze moeders hoeven toch niet allebei een feestje te geven. Als jouw moeder zich niet goed voelt, kom je gewoon bij ons, en dan vieren we samen onze verjaardag. Jij mag zelfs het eerst proberen om mijn paarse krokodil te raken.'

'Meen je dat?'

Ik grinnikte. 'Natuurlijk meen ik dat. Ik heb nog nooit een dubbel verjaardagsfeestje meegemaakt. Kom op. We kunnen papa helpen als hij de piñata in de wilg op gaat hangen.'

Opeens hielden we naast elkaar.

En ik merkte dat het koude, vervelende gevoel eindelijk verdwenen was. □

VEEL PLEZIER!

WRIJFPLAATJE

Chris Reese

Voor een wrijfplaatje heb je nodig: wit papier, een potlood, kleurkrijtjes, en de toestemming van je ouders.

Ga in huis op zoek naar interessante voorwerpen met een patroon dat je goed kunt voelen als je er met je vinger overheen gaat. Leg een vel wit papier over dat voorwerp heen en houd het met je ene hand goed op zijn plaats. Ga met het potlood in je andere hand zachtjes over het papier heen en weer, zodat het patroon zichtbaar wordt. Zorg ervoor dat je de potloodstreepjes niet per ongeluk van je papier afwrijft!

Als je een paar wrijfplaatjes hebt gemaakt, trek je een plaatje uit een kleurboek over – of maak zelf een eenvoudige tekening – op een vel wit papier. Leg het plaatje of de tekening over een voorwerp met een leuk patroon heen, en wrijf dan zachtjes met een kleurkrijtje over een in te kleuren deel van de tekening. Neem steeds een andere kleur en een ander patroon voor elk deel van de tekening. Als je samen met anderen kleurt, kan iedereen proberen te raden welke voorwerpen de anderen voor hun wrijfplaatje hebben gebruikt. □

VAN PUNT NAAR PUNT

Carol Conner

IK BID VOOR ANDEREN

Karen Ashton

'Bidt voor elkander (...) Het gebed van een rechtvaardige vermag veel' (Jakobus 5:16).

Heb je wel eens een plaatje gezien van kinderen die honger hebben en iets willen eten? Had je ze wel voedsel willen sturen?

Zou je wel willen dat je mensen kon helpen als hun huis door een storm of een aardbeving verwoest is?

Is er wel eens een familielid of vriend van je ziek geweest? Had je toen wel gewild dat je hem of haar beter kon maken?

Wat denk je als je iemand ziet die gewond is geraakt of door anderen onvriendelijk wordt behandeld? Zelfs als je wilt helpen, kun je het gevoel hebben dat je weinig kunt doen. Toch is er een manier waarop je anderen kunt helpen die lijden door de oorlog, door armoede, door een ongeluk of andere dingen die pijn doen. Een van de dingen waarmee je anderen goed kunt helpen is: voor ze bidden.

Onze hemelse Vader verhoort de gebeden van zijn kinderen. Hij begrijpt wat je in je hart voelt. Je krijgt een gevoel van liefde en medeleven omdat je zijn kind bent. Als je je hemelse Vader vraagt of Hij de mensen die lijden wil zegenen, denk er dan aan dat Hij het beste weet hoe Hij jouw gebed moet verhoren. Luister goed als je gebeden hebt. Hij zal je laten weten of je iets kunt doen. Misschien zal Hij anderen laten helpen, of misschien verhoort Hij je gebed in zijn grote wijsheid wel op een andere manier. Hij houdt van jou, en Hij houdt van de mensen voor wie je bidt. Als je voor anderen bidt, help je ze echt en op een heel krachtige manier.

Instructies

Om een boekje over bidden voor anderen te maken, plak je bladzijde [15] op een steviger stuk papier. Teken jezelf of plak een foto van jezelf op de omslag van het boekje. Teken in het open vakje zelf iemand aan wie je in

je gebed wilt denken. Knip dan langs de dikke lijnen. Prik twee gaatjes aan de zijkant van elke bladzijde zoals dat staat aangegeven; leg de bladzijden dan op volgorde en leg het titelblad bovenop. Rijg een stukje touw of lint door de gaatjes, en bind het vast met een strikje.

Ideeën voor de participatieperiode

1. *Vraag vier broeders om ieder een andere profet uit het Boek van Mormon uit te beelden. Vraag ze om uit te leggen hoe zij, als profet, hebben gebeden voor iemand, of hoe zij gezegend werden toen iemand voor hen gebeden had. Verdeel de klas in vier groepjes en laat ze van de ene 'profet' naar de andere gaan. U kunt kiezen: Enos (zie Enos), Alma (zie Mosiah 27:8-15), Ammon (zie Mosiah 28:1, 5-9; Alma 19:22-23), Nephi (zie 3 Nephi 1:11-15).*

2. *Laat elk kind een vel papier in vieren vouwen en elk vakje vullen met een naam of een tekening van een lid van hun ouderlijk gezin. Laat de kinderen bedenken wat deze gezinsleden nodig hebben en hoe ze dat in hun gebed kunnen zeggen; bespreek een aantal ideeën met ze. Stel voor dat de kinderen deze lijstjes aan hun ouders laten zien.*

3. *Verdeel de klas in vier gespreksgroepjes. Laat de kinderen in elk groepje met elkaar bespreken hoe zij een van de volgende mensen zouden kunnen helpen: mensen die niet genoeg te eten hebben, mensen van wie hun huis door een storm of een overstroming vernield is, mensen die ziek zijn, de profet, en de zendelingen. Schrijf de ideeën van elk groepje op het bord. Vertel de kinderen dat bidden voor anderen een krachtige manier van helpen is en dat we altijd moeten bidden dat er zal gebeuren wat onze hemelse Vader wil (zie Matteüs 6:10).*

Op de omslag:

Liz Lemon: *Helden: zoals Nephi vanouds.* Er zijn helden die we elke dag kunnen bewonderen – ouders, kerkleiders, leerkrachten – maar daarnaast kunnen we vriendschap sluiten met de helden uit de Schriften, zoals Nephi uit het Boek van Mormon. Hij was moedig, gehoorzaam en geloofde in de Heer. Hij is voor ons allen een voorbeeld.

Ik kan bidden

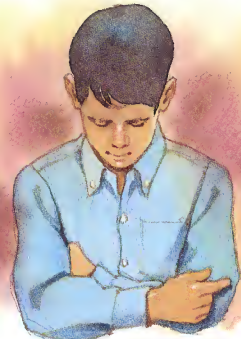
Voor mensen die ziek zijn

Voor mensen die honger hebben

Voor mensen die wonen
waar oorlog is

Mijn hemelse Vader verhoort
mijn gebed voor anderen

Voor mensen die _____

EEN ZONNENSTRAALTJE ZIJN

Corliss Clayton

We kunnen allemaal een zonnestraaltje zijn als we vrolijk, eerlijk en vriendelijk zijn. Trek een streep van de zin bovenaan de bladzijde naar wat jij, als een zonnestraaltje, in elke situatie zou doen.

Je moeder is druk bezig met koken. Jij ...

kijkt televisie.

Jullie doen thuis gezinsgebed. Jij ...

bidt eerbiedig.

Je maakt een van je vaders gereedschappen stuk. Jij ...

verstopt de stukken.

maakt ruzie met je zusje.

speelt met je hondje.

geeft je kleine broertje de schuld.

dekt de tafel.

valt in slaap.

zegt het tegen je vader.

Lieve leden in Leeuwarden

— Melchert E. Oppermann —

Als nieuwkomers uit de Randstad die in Friesland waren neergestreken, maakten er twee zaken indruk op ons in de gemeente Leeuwarden.

Ten eerste de gastvrijheid en genegenheid die wij ervoeren. Men is vriendelijk en hulpvaardig. Iedereen die hier komt, voelt zich thuis.

Het tweede wat opvalt, is het mooie pand dat helemaal is opgetrokken uit wit marmer. Zelfs binnen is alles van marmer en fijn hout, en er zijn prachtig bewerkte glazen deuren. De hal is een indrukwekkende ruimte. Geen wonder, want voordat de kerk dit pand aankocht, was het een hoofdkantoor van een bekende bank. De kapel, die plaats biedt aan ongeveer honderd mensen, is een plek die rust en comfort uitstraalt.

Hoewel ons exacte gegevens ontbreken, is het zeker dat er omstreeks de eeuwwisseling, en misschien nog wel eerder, een gemeente gevestigd was in Leeuwarden. De kerk had in het verleden diverse vergaderlokalities. Destijds waren er ook in Harlingen en Sneek gemeentes.

In 1948 werd een garage aan 'Achter de hoven' omgebouwd tot kerkruimte; in die tijd waren er tussen de 250 en 300 leden. Maar net als in veel andere plaatsen vond er tot 1960 op grote schaal emigratie naar de VS plaats — in het bijzonder naar Utah. In 1995 telde de gemeente Leeuwarden nog ongeveer honderd actieve leden, maar in de loop van dat jaar werd de gemeente gesplitst en ging ongeveer de helft van de leden naar de nieuwe gemeente Heerenveen. Voor velen die ver van de provinciehoofdstad af woonden, was en is dit een grote besparing in reistijd en kosten. Maar doordat de gemeente Leeuwarden zo kleiner werd, zit ze nu wat ruim in haar vel. Er is echter een sterke kern die veel werk verzet in dit deel van de wijngaard van de Heer. Hoewel hier een sterke band met het verleden is (het monument voor de eerste dopelingen van de kerk in Nederland staat op nog geen twintig kilometer afstand, bij Broeksterwoude), is er ook veel vertrouwen in de toekomst. En men beseft dat twee zendelingen alleen niet in staat zijn om groei te realiseren. Daar is de onmisbare hulp van de leden voor nodig.

Onder de bezielende leiding van president Steinvoorte wordt er in de gemeente van alles georganiseerd, vooral voor de jeugd. Maar ook de ouderen worden niet

vergeten. Zo was er bijvoorbeeld op 15 maart j.l. een bal. Na een lange winterperiode besloot de gemeente om het voorjaar in huis te halen door middel van een lentebal. De zaal was feestelijk versierd, getooid met de lentekleuren groen, geel en wit. De opkomst was prima en de sfeer uitstekend. Iedereen was het erover eens dat het een ouderwets gezellige avond was geweest die de onderlinge band had versterkt.

De gemeente is gezegend met talentvolle leden die zeer gemotiveerd zijn om de gewenste groei te bewerkstelligen. Ongetwijfeld dragen daartoe ook de zegeningen bij die de gemeente ontvangt door twee voltijdzendingen in het veld te hebben: de broeders Hilbert Fridsma en Sergeï Oudman. <

Het lentebal was een groot succes.

GEDENKTEGELS IN DE BIJLMERMEER

Zoals u weet, voltrok zich op 4 oktober 1992 een vreselijke ramp in de Bijlmermeer toen een vrachtvliegtuig van El Al na het verlies van motoren neerstortte in een woonwijk. Het toestel boorde zich in de flats Groeneveen en Kruidberg en veroorzaakte met zijn grote hoeveelheid kerosine een totale inferno. Onder de slachtoffers die in de vlammen omkwamen, bevonden zich ook leden van de wijk Amsterdam, onder meer vijf kinderen in de jeugdwerkleeftijd.

Er werd in Amsterdam een plan ontwikkeld om hen die bij de ramp betrokken waren geweest door het verlies van familie, vriendjes of vriendinnetjes, ter herinnering aan de tragedie een stoeptegels te laten maken. Die tegel kon met scherven van kopjes, tegeltjes of glas van een eigen motief voorzien worden. In elke tegel was een ruimte uitgespaard waar de kinderen hun scherfjes in

zacht cement konden drukken, waarna het geheel een speciale afwerking kreeg waardoor al die stoeptegels, door vele kinderen gemaakt, geconserveerd zullen blijven.

Toen alle stoeptegels klaar waren, zijn van de ontwerpers en hun tegels foto's genomen. Tijdens de participatieperiode van het jeugdwerk hebben de kinderen nog een toelichting op hun tegelontwerp geschreven. Het is de bedoeling om die toelichtingen in een apart groot boek op te nemen.

Alle stoeptegels zullen samen, met vele die al eerder door anderen gemaakt zijn, als één groot monument op een plaats dichtbij de plek van de ramp ter nagedachtenis worden geplaatst.

Het was een bijzondere activiteit, een die de jeugdwerk-kinderen zich nog lang zullen herinneren. <

Rita Sluyter

EERSTE SPADE NIEUW KERKGEBOUW IN ALKMAAR

Inleiding over de geschiedenis van de gebouwen in Alkmaar.

Op donderdag 23 mei 1996 werd om zes uur 's avonds de eerste spade gestoken voor het nieuwe kerkgebouw aan de Jan de Heemstraat 10 in Alkmaar. Er was grote belangstelling voor: er waren 76 gemeentelieden en 20 andere belangstellenden aanwezig, onder meer ook broeder R. Voigt uit Frankfurt en ringpresident J.M. Jansen. De plechtigheid begon met een gebed door zuster M. Kroese, waarna broeder J.C.E. Kleijweg een toespraak hield over de historie van de kerkgebouwen die tot dusver in Alkmaar gebruikt zijn. Daarna werd officieel de eerste spade gestoken door broeder

Vlnr: C. Kirschbaum, K. Erkamp en J. de Nijs.

C.R. Kirschbaum, bestuurder public relations voor Nederland, gemeentepresident J.G. de Nijs, en een pasgedoopte zuster, K. Erkamp.

Na afloop vond er in het huidige kerkgebouw aan de Vliegerstraat een receptie plaats. Bij deze gelegenheid gaf de architect van het nieuwe op te trekken kerkgebouw aan de hand van bouwtekeningen een toelichting op de bouwactiviteiten.

Vermoedelijk zal het nieuwe kerkgebouw aan het eind van 1996 in gebruik genomen kunnen worden.

De leden in Alkmaar zien er met enthousiasme naar uit! <

Willem S. Swart

TWEEMAAL VOLLEYBAL

Op 16 mei 1996 vond er een bijzonder volleybaltoernooi plaats in het kerkgebouw te Brussel. Er kwamen 3 Vlaamse, 1 Nederlandse en 2 Waalse ploegen strijden om de eer.

De Nederlandse ploeg, uit Heerlen, viel meteen op door hun eenheid en optimisme. Daarmee verdienden zij de *Fair play-beker*. Ze werden bovendien derde.

De eindstrijd werd gestreden door de Brussels-Vlaamse ploeg en de Waalse ploeg uit Charleroi. Na een lange, vermoeiende strijd werd de beker verdiend door onze Waalse vrienden. Zij zijn nu voor de tweede opeenvolgende keer de kampioen van het toernooi.

Wanneer iemand stelt dat het een toffe, sfeervolle dag was, knikt iedereen instemmend. We kunnen met zekerheid zeggen dat dit spektakel zich volgend jaar zal herhalen! <

Martine Van Hove

BRUSSEL

Brussel: Een blokkade helpt niet tegen een smash.

Heren I ring Apeldoorn, 3e in Hamburg.

HAMBURG

Op 4 april reisden er volleyballers uit de ringen Apeldoorn en Utrecht af naar Hamburg om daar deel te nemen aan het volleybaltoernooi dat daar twejaarlijks wordt gehouden.

In een hartverwarmende ambiance werd er in vier dagen strijd geleverd op de volleybalvelden, deelgenomen aan een spetterende dansavond, en gezamenlijk de uitzending van de algemene conferentie bijgewoond. Daarnaast was er met veel zorg en liefde voor overnachting bij leden en voor maaltijden gezorgd.

Het eerste herenteam van de ring Apeldoorn probeerde de wisselbeker te verdedigen die ze de vorige keer in de wacht gesleept hadden, maar ze moesten de zege aan de ring Mannheim laten. Ze behaalden uiteindelijk een derde plaats. De damesteams van de ringen Utrecht en Apeldoorn behaalden respectievelijk een derde en vijfde plaats, en de herenteams Utrecht en Apeldoorn II verdienden een zesde en negende plaats.

Namens de beide Nederlandse ringen werden er als blijk van waardering aan het eind van het toernooi enkele Nederlandse kazen aan de organisatie aangeboden.

In de wetenschap nieuwe vriendschappen te hebben gesloten, en moe maar voldaan, werd op 8 april de thuisreis aangevangen. Hopelijk zullen ook de andere Nederlandstalige ringen in 1998 in de gelegenheid zijn om deel te nemen aan deze unieke, goed georganiseerde activiteit. <

Egge de Jonge

OPROEP: GESCHIEDENIS ZHV

Het presidium van de zustershulpvereniging in de ring Rotterdam heeft het ambitieuze plan opgevat om een geschiedenis te schrijven en uit te geven van de ZHV in Nederland. Men heeft zelf al wat gegevens, maar er is nog veel meer nodig. Er zijn ongetwijfeld nog veel zusters in Nederland die het nodige te vertellen hebben over de geschiedenis van de zustershulpvereniging in dit land. Het gaat daarbij zowel

om de naakte historische feiten, zoals wat wanneer en met wie gebeurde, maar ook om interessante achtergrondverhalen, leuke anekdotes, foto's, en alles wat maar enigszins kan bijdragen aan het compleet maken van de historische beschrijving.

Alle vormen van bijdragen zijn welkom: geschreven, gesproken, foto's, of teksten op diskette, enz. Hebt u iets te vertellen of bij te dragen?

Neem dan contact op met:

Zr. Grada Bijkerk
Grietmanshandeef 28
2907 EM Capelle a/d IJssel
010-4580319

ZENDELINGEN

Naam: Celine Rol
Unit: Almelo
Zendingsgebied: Frankfurt-tempel
(Friedrichsdorf)
Aanvang zending: 1 juli 1996
Opleidingsinstituut: n.v.t.

Naam: Curtis Wursten
Unit: Heerlen
Zendingsgebied: Columbia (South
Carolina)
Aanvang zending: 10 juli 1996
Opleidingsinstituut: Provo

Naam: Jeff Wursten
Unit: Heerlen
Zendingsgebied: Montreal (Canada)
Aanvang zending: 1 februari 1995
Opleidingsinstituut: Provo

Naam: Anne en Elly Hulleman
Unit: Apeldoorn
Zendingsgebied: Amsterdam
Aanvang zending: 3 april 1996
Opleidingsinstituut: n.v.t.

Zendingenpagina's

Deze maand besteden we aandacht aan broeder en zuster De Bruijn uit de wijk Utrecht, die als tempelzendingen werkzaam zijn in Friedrichsdorf, en aan Mirjam Eekelschot uit de gemeente Hengelo, die in het zendingsgebied Edinburgh werkzaam is.

Friedrichsdorf was voorheen de stad van de *Zwieback*: hier werd geroosterd brood gemaakt. Zowel bij aankomst vanuit Köppern als vanuit Bad Homburg wordt dat nog steeds aangegeven. In vroeger tijden was Friedrichsdorf bovendien een toevluchtsoord voor de Hugenoten, die hier een nieuw bestaan opbouwden. Er zijn hier nog veel herinneringen aan die tijd terug te vinden. Met de bouw van de tempel van onze kerk werd hier een hele nieuwe dimensie aan toegevoegd.

De omgang met de plaatselijke bevolking is over het algemeen heel goed. De mensen zijn beleefd en hulpvaardig, en allen weten wel van de tempel.

Onze roeping om op tempelzending te gaan kwam eigenlijk onverwacht, maar we hebben niet lang na hoeven

denken. En zo begon dan op 16 oktober 1995 onze reis naar de Frankfurt-tempel. De dag daarop begon voor ons het eigenlijk werk. Het is wonderbaarlijk om mee te maken hoeveel liefde en vriendschap er hier onder de tempelzendingen en de bezoekende leden is. Wij wonen hier in totaal met elf echtparen, ieder helemaal zelfstandig in een appartement. Er zijn hier momenteel Engelstalige en Duitstalige echtparen, en wij zijn het enige Nederlandse in dit gebouw. (Broeder en zuster C. en R. de Bruijn uit Amstelveen wonen op een ander adres. [Maar komen momenteel net weer terug in Nederland - red.]) Soms is de taal van de week een probleem, maar met een lach en wat wederzijds begrip komt men een heel eind, en anders is er altijd wel iemand te

vinden die het probleem oplost.

Het is een bijzondere ervaring om in de dagelijks gebedsvergadering, in meerdere talen, een lofzang te zingen en dan die eenheid van liefde en de band van het evangelie te voelen. Het is opbouwend en geestelijk versterkend om de leden te begeleiden en te zien hoeveel vreugde en blijdschap het hun geeft om hier in de tempel te zijn.

Het is ons een voorrecht om op deze manier in het evangelie werkzaam te zijn. Onze kennis van het doel van het leven op deze aarde en ons begrip van de eeuwigheid zijn gegroeid.

Wij zouden iedereen, en vooral hen die nog niet eerder zijn geweest, willen uitnodigen om naar de tempel, het huis des Heren, te gaan. <

Br. J.H. en zr. W.M. de Bruijn

Een bord in Friedrichsdorf.

Voor het plaatselijke kerkgebouw.

Op 10 augustus 1995 ben ik vertrokken naar het opleidingsinstituut voor zendingen in Lingfield. Twaalf dagen later arriveerde ik in het zendingsgebied Edinburgh (Schotland).

Het landschap hier is zo prachtig, het is met geen pen te beschrijven. De mensen zijn heel vriendelijk. Alleen als je over geloof wilt beginnen, worden ze erg gesloten. Veel mensen hier zijn best bang voor verandering. Bovendien zijn ze diepgeworteld in hun cultuur. Zo nu en dan zie je een man rondlopen in een kilt. Natuurlijk niet elke dag; alleen maar bij bijzondere gelegenheden. De zomertijd hier is heel bijzonder. In de heuvels spelen veel mensen doedelzak. De rillingen lopen je daarbij over de rug. Het klimaat hier is te vergelijken met Nederland, alleen is er wat meer regen en wind. Maar gelukkig zijn de mensen met hun vriendelijkheid hartverwarmend!

De kerk hier groeit gestaag. Er zijn hier drie ringen, waarvan ik er in twee heb gewerkt. Slechts ongeveer een derde van de leden is actief, maar door een programma dat we *Verloren schapen* noemen, komt er verbetering.

Op zending gebeuren er natuurlijk zowel positieve als negatieve dingen, maar wanneer er iets goeds gebeurt, dan vergeet je al het negatieve. Het maakt niet uit hoe vaak er een deur voor je neus wordt dichtgeslagen, want je doet het voor die ene deur die openblijft. Voordat ik op zending ging, dacht ik dat ik een groot getuigenis had. Maar het groeit nog elke dag.

Tot slot wil ik met de woorden van Nephi zeggen: 'Ik zal heengaan en doen, wat de Here heeft bevolen.' Ik zal de Heer volgen op zending en in mijn verdere leven. En tegen diegenen die erover denken om op zending te gaan, wil ik zeggen: grijp die kans met beide handen, want de zegeningen die je krijgt door anderen te dienen, zijn bijzonder groot. Ik weet dat deze kerk waar is; dat Joseph Smith een profeet van God was; en dat Gordon B. Hinckley nu de profeet van de Heer is. <

Boven: Het ontbreekt Schotland niet aan mooie landschappen en architectuur; hier is Donner Castle te zien.

Zr. Eekelschot met haar collega, zr. Thompson, en haar districtsleider en zijn collega.

Mirjam Eekelschot

Engeland / Wales

Renate Bijkerk

England Bristol Mission,
Southfield House, 2 Southfield Road,
Westbury-on-Trym, Bristol,
BS9 3BH, Engeland

Iowah Munters

England London South Mission,
484 London Road, Mitcham, Surrey,
CR4 4ED, Engeland

Ché Pattiasina/

Geoffrey Uyleman

England Leeds Mission,
Technocentre, Station Road,
Horsforth, Leeds, Yorkshire,
LS18 5BJ, Engeland

Barry ten Have/William Croese

England Manchester Mission,
Trafalgar House, 110 Manchester Road,
Altrincham, Cheshire, WA14 1NU,
Engeland

Lieven Kempenaers

England Birmingham Mission,
185 Penns Lane, Sutton Coldfield, West
Midlands, B76 8JU, Engeland

Bulgarije

Joseph en Else Dezaire

Sofia Bulgaria Mission,
Boul. Tsar Boris III 94,
1612 Sofia, Bulgarije

Schotland

Mirjam Eekelschot

Scotland Edinburgh Mission,
"Boroughfield", 32 Colinton Rd.,
Edinburgh, EH10 5DG, Schotland

Verenigde Staten

Jeroen Bulder

California Roseville Mission
8331 Sierra College Blvd., Suite 208,
Roseville, California 95661, USA

Sander van Damme

Arizona Tucson Mission
1840 East River Rd., Suite 102,
Tucson, Arizona 85718, USA

Inge Pardaen

Historic Temple Square Mission
P.O. Box 112110, Salt Lake City,
Utah 84147-2110, USA

Hilbert Fridmsa

Washington D.C. North Mission
904 Wind River Lane, Suite 103
North Potomac, Maryland 20878, USA

Curtis Wursten

South Carolina Columbia Mission
1345 Garner Lane, #307
Columbia, SC 29210, USA

Duitsland

Celine Rol

Talstrasse 64, D-61381 Friedrichsdorf

Cornelis en Rineke de Bruijn

Taunusstrasse 17, D-61381 Friedrichsdorf

Dan van de Wetering

Deutschland-Mission Frankfurt,
Amdtstrasse 18, D-60325 Frankfurt

Canada

Spencer Hulleman

Canada Calgary Mission,
6940 Fisher Rd. S.E., #122,
Calgary, Alberta T2H 0W3,
Canada

Kurt Okhuijzen

Canada Toronto West Mission
338 Queen Street East, Suite 214
Brampton, Ontario
Canada

Jeff Wursten

Canada Montreal Mission
1320 Blvd. Graham, Suite 310
Ville Mont-Royal, Quebec H3P 3C8
Canada

Griekenland

Anna Knight/

Timothy Stekinger/

Richard van der Put

Zendingengebied Athene,
Papadiamanti Straat 4,
Paleo Psychiko 15452,
Athene, Griekenland

Ga je op zending?

*Stuur ons dan je naam, zen-
dingsgebied, uit welke wijk of
gemeente je komt, wanneer je
zending begint, naar welk op-
leidingsinstituut je gaat - en
vooral: een goede pasfoto!
Ons adres staat helemaal
voarin De Ster.*

Nederland

Antony den Dulk/

Marjon Blomsma/

Anne en Elly Hulleman

Zendingengebied Amsterdam,
Noordse Bosje 16,
NL-1211 BG Hilversum

OVERAL EN TE ALLEN TIJDE EEN GETUIGE ZIJN

**'Ik schaam mij het evangelie
(van Christus) niet; want het is
een kracht Gods tot behoud'
(Romeinen 1:16).**

Bij onze doop sluiten we een verbond om 'te allen tijde als getuigen van God te staan, in alle dingen en in alle plaatsen' (Mosiab 18:9). Op zo'n manier getuige zijn is een kwestie van gehoorzaamheid en geloof. Als wij anderen laten delen in ons getuigenis, worden onze toehoorders gezegend – en wij ook.

HET IS ONZE ZENDING OM VAN ONZE HEILAND TE GETUIGEN

President Gordon B. Hinckley heeft gezegd: 'Hierin bestaat onze belangrijke zending: zowel door voorbeeld als door kennisoverdracht tot de wereld getuigen dat de Zoon van God werkelijk leeft' (*Ensign*, mei 1992, blz. 89).

De Heer belooft dat Hij ons zal helpen als wij ons deel doen. 'Verheft uw stem en de woorden zullen u in ruime mate worden gegeven (...) want ziet, Ik ben met u' (LV 33:8–9). 'Evenmin moet gij u van te voren bezorgd maken over hetgeen gij zult zeggen; maar verzamelt steeds als schatten de woorden des levens in uw gedachten, en op het juiste ogenblik zal u datgene worden toegemeten' (LV 84:85; zie ook LV 100:5–6).

Soms zijn we misschien een beetje bang om anderen ons getuigenis te geven, misschien omdat we niet willen kwetsen of bekritiseerd willen worden. President Thomas S. Monson, eerste

ILLUSTRATOR: JJOITH MEHR

raadgever in het Eerste Presidium, vertelde van een keer dat hij zich gesteld zag voor de keuze zijn getuigenis te geven of zijn mond te houden. Tijdens een vliegreis zat een stewardess die geen dienst had, naast hem te lezen in het boek *Een wonderbaar werk en een wonder*. President Monson kwam tot de ontdekking dat zij geen lid van de kerk was. Hij vertelt:

'Ik zat me in stilte af te vragen: *Moet ik mijn mond opendoen en wat meer over de kerk vertellen?* De uitspraak van de apostel Petrus kwam in mijn gedachten: "[Wees] altijd bereid tot verantwoording aan [degene die] u reenschap vraagt van de hoop, die in u is" (1 Petrus 3:15). Ik kwam tot de slotsom dat het nu tijd werd dat ik haar mijn getuigenis gaf.'

Deze vrouw is later lid van de kerk geworden en ze heeft president Monson bedankt dat hij haar zijn getuigenis heeft gegeven (zie *Ensign*, mei 1995, blz. 50).

Vreugde valt niet alleen ten deel aan degenen die het evangelie vinden, maar ook aan degenen die hun erover vertellen. Net als president Monson hebben veel heiligen der laatste dagen de dankbaarheid gevoeld die het gevolg was van het feit dat ze vrienden en andere geliefde personen op het spoor van de waarheid hebben gezet door moedig hun getuigenis te geven.

ER GAAT KRACHT UIT VAN EEN GETUIGENIS

Sommige mensen denken misschien dat ze welsprekend moeten zijn of verheven taal moeten gebruiken als ze hun getuigenis geven. Maar eenvoudige woorden, uitgesproken in geloof en nederigheid, hebben grote geestelijke kracht. Zuster Anne Osborn Poelman vertelt over haar bekering tot de kerk. Toen ze met de zendingen in contact kwam, werd het krachtigste getuigenis gegeven door een jonge ouderling die nog maar een week op zending was. Hij was zenuwachtig. Zuster Poelman vertelt dat hij, toen ze hem aanviel op zijn bewering dat hij wist dat het evangelie waar was, 'stil [werd] en slikte. "Nou, zuster Osborn," zei hij terwijl hij me recht in de ogen keek, "ik denk dat ik er zó sterk in geloof, dat ik weet dat het waar is!" Hoe kan iemand zo'n ernstig, diep doorvoeld getuigenis tegenspreken? Ik in ieder geval niet' (*The Simeon Solution*, Salt Lake City; Deseret Book Company, 1995, blz. 59).

- *Welke zegeningen ontvingen wij als we anderen ons getuigenis geven?*

- *Wat kunt u doen om van de Heiland te kunnen getuigen?* □

ALS THUIS NIET ALLES GOED ZIT

Jan Pinborough
FOTOGRAAF: JOHN LUXE

Het was een nogal voorspelbare vaderdag. Mijn man had enthousiast gereageerd op zijn nieuwe stropdas. Hij werd toegejuicht en geknuffeld door onze twee dochtertjes. Tijdens de avondmaalsdienst kregen rechtschapen, liefdevolle vaders lof van de sprekers toegerwaaid. En nadat de kinderen van het jeugdwerk ook dit jaar weer het lied 'Papa komt thuis' gezongen hadden, wierpen ze luidruchtige kushandjes in de richting van hun trotse vaders. Wij glimlachten en liepen de kapel uit voor de volgende bijeenkomst.

Toen zag ik Jenny. Haar gezicht was rood en nat. Die begaafde, opgewekte, trouwe Jenny – zij was een lauwermeisje zoals elke moeder dat voor haar dochter wenste. Waarom huilde ze? Omdat Jenny's ouders waren gescheiden toen ze klein was. En omdat het pijn doet als je hoort spreken over het ideale gezin, als je daarnaar vurig verlangt – en niet hebt.

Door Jenny's tranen kwam er een golf van herinneringen in me op. Ik dacht eraan hoe ik geprobeerd had het hele eerste couplet van 'Als er liefde heerst' te zingen (Lofzang 192). Maar elke keer als we kwamen bij 'Vrede, voorspoed vinden wij', brak mijn stem – en liepen de tranen langs mijn

wangen. Thuis heerste er zelden vrede. De ene ruzie na de andere werd er uitgevochten. Daar tussendoor liepen mijn broertje en zusjes op onze tenen gespannen rond. Ik veronderstel dat we dachten dat we misschien, als we voorzichtig genoeg waren, een volgende uitbarsting konden vermijden. We konden nooit voorzichtig genoeg zijn. En altijd werd de kortstondige vrede gevolgd door een uitbarsting van woede waaraan ons gezin dreigde ten onder te gaan.

Soms greep de angst voor het meest gevreesde ons aan: we zouden misschien nooit een eeuwig gezin vormen. In de loop van de jaren veranderde die angst in zekerheid. Mijn helderste, meest gekoesterde herinnering uit mijn jeugd – de verzegeling aan mijn ouders kort nadat we lid van de kerk waren geworden – zou uiteindelijk van geen betekenis zijn.

Toen mijn ouders uit elkaar gingen, was ik in de twintig. Maar ik voelde me nog steeds een angstig kind. Alle gelukkige momenten die we in het verleden in ons gezin gekend hadden, leken plotseling uitgewist, krachteloos, er niet langer toe te doen. Welke vreugde had dit leven voor mij en degenen die ik liefhad nog in petto? En welke hoop was daarop in de eeuwigheid? Ik voelde me voor altijd verweesd.

Naarmate ik ouder werd, hebben inzicht en vrede een paar van de verwondingen van mijn ziel geheeld. En een van mijn diepste verlangens is om degenen onder jullie die leven in een woelig, ongelukkig gezin, deelgenoot te maken van een aantal manieren waarop ik gemoedsrust gevonden heb.

'IS HET MIJN SCHULD?'

'Als je niet gelukkig bent, doe je iets verkeerd.' Ik weet zeker dat mijn leerkracht in de zondagsschool zich, toen hij ons dat vertelde, nooit gerealiseerd heeft dat ik dat verkeerd zou opvatten. Ik heb het opgeschreven en op mijn spiegel geplakt, in de wetenschap dat ik niet erg gelukkig was. Ik heb veel nachten in mijn kamer liggen huilen – uit angst, teleurstelling en zelfmedelijden. Ik kreeg het gevoel dat ik iets ontzettend verkeerd deed. Hoewel ik er niet precies de vinger op kon leggen, wist ik dat er met mij iets verschrikkelijk mis moest zijn.

Natuurlijk was ik als tiener niet volmaakt. Maar nu weet ik dat mijn gevoel dat ik niet deugde onterecht was. Mijn verdriet werd grotendeels veroorzaakt door de keuzen van anderen. En ik had bijna geen invloed op die keuzen. Ik was een kind, en als kind was ik niet verantwoordelijk voor het wel en wee van ons gezin. Ik was ook niet verantwoordelijk voor wat mijn ouders deden.

Datzelfde geldt voor jou. Je kunt een ouder of ouders hebben die alcoholist zijn en ruzie met elkaar maken, of ouders die de geboden overtreden. Natuurlijk moet je je best doen om daarin niet betrokken te raken, maar probeer je situatie niet nog moeilijker te maken door misplaatste schuldgevoelens.

BLIJF VOLHOUDEN

Soms is het overleven van een scheiding of een andere moeilijkheid in het gezin gewoon een kwestie van blijven volhouden. Blijf je vasthouden aan de waarheid dat je hemelse Vader intens en eeuwig van jou en jullie gezin houdt.

Vaak leek het alsof mijn gebeden voor ons gezin niet verhoord werden. Soms was het alsof de dingen erger werden naarmate ik meer bad. Ik wist toen niet dat de Heer, hoewel Hij met ons meeleeft in ons verdriet, geen verandering zal forceren. Maar in de loop van de tijd ontvangen we

door zijn liefde vaak meer zegeningen dan waarvoor we gebeden hebben. Heel veel van de vorige gebeden die ik lang geleden heb opgezonden, zijn nu verhoord. En ik weet nu dat Hij nooit heeft afgelaten om de mensen waarvan ik houd tot zegen te zijn.

Blijf de Schriften lezen waardoor je vervuld zult worden met geloof. Er staat bijvoorbeeld geschreven: 'Laat uw hart daarom vertroost zijn; want alle dingen zullen tezamen werken voor het welzijn van hen, die oprecht wandelen' (LV 100:15).

Zoek muziek die je geest voedt. Vaak heb ik 's nachts gemoedsrust gevonden door het zingen van lofzangen en liederen over moed en geduld.

Als de narigheid in jullie gezin ook zijn oorzaak vindt in mishandeling – lichamelijk, seksueel, of emotioneel – is het wellicht nodig dat je hulp zoekt. Ga naar een volwassene – een ouder, een leider in de kerk, een maatschappelijk werker, een vertrouwenspersoon op school of een dokter – iemand die je vertrouwt en die jou serieus neemt. Dat kan pijnlijk en heel moeilijk zijn. Maar soms is hulp van buitenaf nodig om jou en andere gezinsleden te beschermen.

Blijf in contact met je leiders en vrienden of vriendinnen die je stimuleren en je zullen helpen om je geloof te bewaren en je aan je normen te houden.

Blijf je patriarchale zegen koesteren en de visie die je daardoor op jezelf krijgt. De beloften die erin staan, zijn werkelijk en eeuwig, hoe ver ze ook buiten je bereik lijken. Toen de Heer je die beloften deed, was Hij van al je huidige moeilijkheden op de hoogte, en die beloften zullen worden vervuld.

Blijf je vasthouden aan het feit dat je niet de enige bent die in deze situatie verkeert. Toen ik een tiener was, dacht ik dat ons gezin en onze moeilijkheden uniek waren. Als mijn beste vriendin bij mij thuis was, maakte ik me zorgen dat ze zou merken wat ik wilde verbergen. Pas toen we volwassen waren, ontdekte ik dat er in hun gezin problemen waren die heel veel op de mijne leken.

Laat je niet door uiterlijkheden om de tuin leiden. Degene onder je vriendinnen die het meeste zelfvertrouwen heeft, het grappigst en het populairst is, kan problemen hebben die nog groter zijn dan de jouwe. Zelfs in de meest gelovige gezinnen kunnen grote moeilijkheden bestaan. Die wetenschap kan ertoe bijdragen dat je je losmaakt van het gevoel dat jij de enige bent die met grote problemen te

kampen heeft. Laat het ook een reden voor je zijn om je vriendinnen liefdevol te behandelen, zelfs als jouw eigen problemen groot lijken.

'IK HEB U NIET VERLATEN'

Hoe krijgen we het voor elkaar om positief te blijven als we het moeilijk hebben? In augustus 1831 keerde de

Sluit je niet van anderen af omdat je je niet op je gemak voelt. Je bent niet de enige die in deze situatie verkeert. Zoek contact met vrienden of vriendinnen en leiders. Zij kunnen een bron van veel troost en begrip voor je zijn.

profeet Joseph Smith met tien ouderlingen in Kirtland (Ohio) terug van een zendingsreis naar Jackson County (Missouri). Op de derde dag van hun reis maakten ze een gevaarlijke tocht per kano over de Missouri-rivier. Ze moesten moe geweest zijn en bezorgd, misschien hadden ze ook wel heimwee. Toen stelde de Heer ze met deze vriendelijke woorden gerust: 'Weest goedsmoeds, kleine kinderen, want Ik ben in uw midden en heb u niet verlaten' (LV 61:36).

Ook wij kunnen de zekerheid krijgen dat de Heer ons nooit zal verlaten. In mijn tienerjaren was ik me niet altijd bewust van zijn aanwezigheid. Nu weet ik dat Hij op de hachelijkste momenten van mijn leven altijd bij me is geweest.

We moeten ook weten dat het heilsplan van onze hemelse Vader oneindig rechtvaardiger en barmhartiger is dan wij mogelijkerwijs kunnen bevatten. Hij zal alles doen om zijn kinderen tot zegen te zijn. Er bestaan echt geen eeuwige weeskinderen in zijn liefdevolle plan.

Hoewel we in het heden moeten leven, kunnen we ons ook op de toekomst voorbereiden. We kunnen ons voorbereiden op de dag dat we naar de tempel zullen gaan om daar meer inzichten en zegeningen te ontvangen dan we nu genieten. We kunnen ons voorbereiden op de dag dat we zelf een thuis zullen scheppen – een thuis waar we kunnen streven naar liefde, vrede en de Geest. We kunnen ons ook voorbereiden op de dag dat we anderen kunnen koesteren zoals we zelf niet gekoesterd zijn.

Voor mij is die dag eindelijk gekomen. Ik weet dat hij ook voor jou kan aanbreken. □

Een dagboek voor nu

Jeffrey S. McClellan

ILLUSTRATOR: MATTHEW H. MAXWELL

Als de schrijvers van het Boek van Mormon hun ervaringen op dezelfde manier hadden opgeschreven als jij de jouwe, wat voor een boek zou het Boek van Mormon in onze tijd dan zijn? Zouden er episodes in voorkomen met veel intriges en spanning, zoals in Alma, de hoofdstukken 46 tot en met 62? Zou het een diep-geestelijke verhandeling zijn, zoals het vierde hoofdstuk in 2 Nephi?

Zou het bestaan uit korte zinnen, zoals de inleiding van Chemish in Omni 1:9? Zou het überhaupt wel bestaan?

Goed, jij bent de schrijver van het Boek van Mormon niet. Maar de kans bestaat dat iemand ooit het verslag van je belevenissen – je dagboek – zal lezen. Misschien zal je dochter het lezen na je overlijden, je achter-achter-achter-achterkleinkind dat aan zijn familiegeschiedenis werkt,

en voor de toekomst

iemand die het evangelie bestudeert en onderzoekt hoe de leden van de kerk vóór het millennium leefden, of een archeoloog die probeert inzicht te krijgen in de manier waarop het dagelijks leven zich in je woonplaats afspeelde in de tweede helft van de twintigste eeuw. Wie het ook zal zijn, wat zal hij vinden? Zal hij wel iets vinden?

Maar een dagboek is niet alleen voor mensen in de toe-

komst; het is ook nu, voor jou van waarde. Je dagboek kan een van je beste vrienden zijn. Als je niemand anders hebt om mee te praten, kun je het aan je dagboek toevertrouwen. Schrijf in je dagboek alles wat je fijn vindt, waarop je hoopt, en waarin je succesvol bent. Maar schrijf ook op waaruit je frustraties, moeilijkheden en mislukkingen bestaan. Terwijl je opschrijft wat je problemen zijn en erover nadenkt, kun-

nen je oplossingen te binnen schieten. Als je je gedachten in je dagboek opschrijft, kun je moeilijke beslissingen nemen, boosheid kwijtraken, helder nadenken als je in verwarring bent geraakt, en jezelf beter begrijpen.

Als je je dagboek naleest, kun je herinnerd worden aan zegeningen die je vergeten bent. En je geloof en je getuigenis kunnen versterkt worden als je de persoonlijke geestelijke ervaringen die je in de loop van de tijd hebt opgeschreven, leest en herleest.

Hoe moet je nu een dagboek bijhouden dat zowel van waarde zal zijn voor mensen in de toekomst, als nu, voor jezelf? Hier volgen een paar gedachten die daarbij een richtsnoer kunnen zijn:

Stel een tijd vast waarop je gaat schrijven. Kies een vast tijdstip waarop je je dagboek gaat bijhouden. Daardoor zul je eraan denken. Het tijdstip waarop je in je dagboek schrijft, kan elke avond zijn, of alleen op zondag. Of 's morgens, of tussen de middag. Kies een vaste tijd die jou uitkomt en houd je daaraan.

Kies iemand uit aan wie je schrijft. Het is vaak gemakkelijker als je het gevoel hebt aan iemand te schrijven. Kies dus iemand uit, en schrijf alsof je met die persoon praat of hem een brief schrijft. Dat kan een denkbeeldige vriend zijn, een bestaande vriend, je kinderen of kleinkinderen, of een toekomstige geschiedkundige. Schrijf zoals je spreekt; schrijf losjes. Doe niet je best om indruk op iemand te maken. Wees jezelf.

Schrijf over jezelf. Een van de moeilijkste dingen bij het schrijven is proberen tot een besluit te komen waarover je gaat schrijven. Je kunt het op deze manier bekijken: wat zou jij willen lezen als je het dagboek van je bet-overgrootmoeder zou lezen? Waarschijnlijk zou je iets over haar willen lezen, nietwaar? Schrijf dus over jezelf. Hier volgen een aantal ideeën waarmee je aan de gang kunt:

1. *Beschrijf mensen en plaatsen.* Beschrijf de dagboek lezen, zullen de details van je leven willen weten. Geef interessante beschrijvingen van mensen: je moeder, je leerkracht, en anderen waarmee je te maken hebt. Beschrijf hoe ze er uitzien, en beschrijf ook hun persoonlijkheid. Geef een beschrijving van jezelf. Schrijf op waar je woont, welke school je bezoekt, waar jullie kerkgebouw staat, en waar je op vakantie gaat. Schrijf over de dingen die in jouw leven van belang zijn.

2. *Bespreek je gevoelens.* Beschrijf hoe je je voelt, en

waarom – en wat je doet als je je zo voelt. Zorg ervoor dat je opschrijft wat je gedachten over de Heer zijn en over de dingen die je meemaakt als lid van de kerk.

3. *Probeer jezelf van een afstand te bekijken.* Dat kan goed zijn voor andere lezers, maar het geeft vooral jezelf een betere kijk op je leven. Wat zijn je grootste moeilijkheden of problemen in je leven? Hoe ga je die overwinnen of oplossen? Waarmee ben je het meest gezegend? Hoe groeit of verandert je getuigenis? President Spencer W. Kimball heeft gezegd: 'Je dagboek moet een weergave zijn van jouw ware persoonlijkheid' (*New Era*, oktober 1975, blz. 5). Schep geen onecht beeld van jezelf. Probeer jezelf niet te zien zoals je hoopt dat anderen je zien, maar als degene die je werkelijk bent – een kind van God dat worstelt met de moeilijkheden en onvolmaaktheden van het leven, dat echter groeit, leert, zich ontwikkelt, en beter wordt. Schrijf echter geen vertrouwelijke dingen op als het niet goed is dat anderen die onder ogen krijgen.

4. *Maak lijsten.* Maak een overzicht van je zegeningen, je vrienden, je schoolvakken, je lievelingseten, -liederen, films, boeken, teksten. Geef vervolgens een beschrijving van de dingen die je in dat overzicht noemt.

5. *Neem brieven in je dagboek op.* Schrijf aan een toekomstig iemand in je leven, zoals je kind, of je echtgenoot, of aan iemand uit je verleden, aan een voorouder. Je kunt ook afschriften van brieven bijsluiten die je aan anderen schrijft, bijvoorbeeld aan familieleden of vrienden.

6. *Schrijf geschiedenis.* Iemand die jouw dagboek leest, kan in een ander land wonen of leven in een andere tijd, en kan niet op de hoogte zijn van de geschiedenis van de plaats waar jij woont. Vertel wat er in de wereld en in je omgeving gebeurt. Als ze meer inzicht krijgen in jouw omstandigheden, zullen je lezers je beter begrijpen. Vergeet ook niet om steeds de datum te vermelden, en de plaats en de namen van de mensen waarover je schrijft.

7. *Plak dingen in je dagboek.* Plak dingen in je dagboek die je maakt – zoals een tekening, of een gedicht of een verhaal dat je geschreven hebt. Je zou ook het programma van een toneelstuk dat je gezien hebt, of foto's van jezelf, je familieleden en je vrienden kunnen inplakken. Maar maak van je dagboek geen plakboek of fotoalbum – die staan los van je dagboek. □

(Een aantal ideeën in dit artikel zijn afkomstig van Tamara Leatham Bailey en Jeanette Coates Smith.)

IK VROEG, HIJ ANTWOORDDE

Eric Hansen

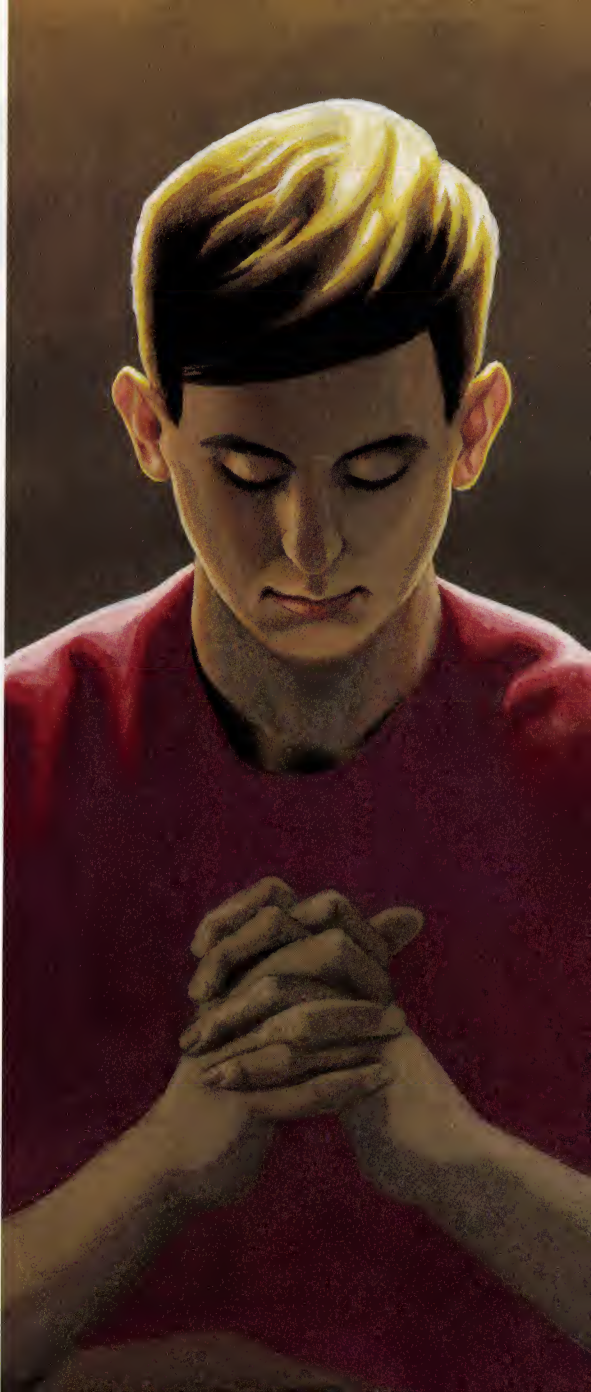
In het tweede jaar op de middelbare school bestudeerden we het Boek van Mormon op het seminarie. Nadat we Moroni 10:3–5 gelezen hadden, spoorde onze seminarieleerkracht ons aan om over de dingen die we bestudeerden, te bidden. Ik vond het echt fijn om het Boek van Mormon te bestuderen, en ik besloot dat ik zou doen wat hij ons vroeg.

Die avond las ik de belofte van Moroni nog eens door en ik knield neer om mijn hemelse Vader te vragen of dit boek werkelijk waar was. Ik vond de verhalen wel leuk, maar ik was niet zeker van de authenticiteit van het Boek van Mormon.

Eerst stemde ik mij af op de Geest en begon toen te bidden. Op een bepaald moment vroeg ik mijn hemelse Vader of het Boek van Mormon echt waar was. Plotseling voelde ik dat mijn slaapkamer vervuld was van een krachtige liefde, en ik werd helemaal warm. Wat er daarna gebeurde, gaf me werkelijk een schok. Ik had het gevoel dat iemand zijn armen om me heen sloeg en me een dikke knuffel gaf.

Later ben ik op zending gegaan in het reservaat van de Navajo-indianen in het zendingsgebied Albuquerque (New Mexico). Ik zou dat niet gedaan hebben als ik die avond dat antwoord niet gekregen had. Ik weet dat de dingen waarover ik gebeden heb waar zijn, en ik wil die kennis aan anderen overdragen. □

ILLUSTRATOR: DANIEL JOHNSON

CHILI

EEN VRUCHTBARE WIJNGAARD

In Chili, waar één op de 38 mensen lid is van de kerk,
brengt het werk van de zendingen een overvloedige oogst op.

Michael R. Morris Fotograaf: de auteur

Als 'vreemden in den vreemde'¹ kregen de eerste HLD-zendingen in Chili met grote moeilijkheden te maken.

De burgeroorlog en wat ouderling Parley P. Pratt van het Quorum der Twaalf Apostelen noemde 'een lege beurs en gebrekkige taalbeheersing'² verhinderden hem, zijn vrouw Phebe, en ouderling Rufus C. Allen om alsnog 'de sleutels van het evangelie aan dit volk' te overhandigen.³ Vijf maanden na hun aankomst in Valparaíso op 8 november 1851, vertrok het drietal zonder dat iemand zich had laten dopen.

Voor ouderling Pratt waren ze er echter lang genoeg geweest om te genieten van de schoonheid van

Chili. Aan het begin van een dagboek schreef hij dat de boomgaarden,

boerderijen en wijngaarden in het mooie dal van de rivier de Aconcagua 'zo vruchtbaar [zijn] als de hof van Eden'.⁴

Bijna 150 jaar later kan datzelfde worden gezegd van het werk dat de zendingen daar nu verrichten. *Chili* – afgeleid van een indiaans woord dat 'waar het land ophoudt' betekent⁵, is voor honderdduizenden Chilenen een land geworden waar het geloof begint. Er is maar veertig jaar verstreken sinds er weer zendingen in Chili aan het werk zijn gegaan, en toch is de kerk uitgegroeid tot bijna honderd ringen

Leden van de wijk Quillota, Luna Salgado en haar kinderen, Emilio José en Romina Andrea, rapen uien op hun boerderij in het vruchtbare dal van de Aconcagua-rivier in Chili.

en 420 000 leden – een belangrijke mijlpaal als je in aanmerking neemt dat het land minder dan veertien miljoen inwoners telt.

GROEI MET SPRONGEN

Chili heeft een gemiddelde breedte van slechts iets meer dan 160 kilometer, heeft een lengte van 4 265 kilometer en strekt zich uit van de noordelijke grens met Peru tot aan het zuidelijke, rotsachtige puntje van Zuid-Amerika. Het torenhoge Andesgebergte vormt de oostelijke grens van Chili; het blauwe water van de Stille Oceaan vormt de westelijke grens. In het noorden liggen duizenden kilometers dorre woestijn, waar zich een vijfde van de in de wereld bekende kopervoorraad bevindt; in het zuiden bevindt zich eenzelfde uitgestrektheid aan meren, fjorden, winderige eilanden, en met sneeuw bedekte vulkanen. Tussen die verscheidenheid aan natuurgebieden in ligt het centrale dal, doorsneden door rivieren en bedekt met vruchtbare boomgaarden, wijngaarden, weiden en landbouwgrond, waar driekwart van de bevolking zijn woonplaats heeft.

De historicus Rodolfo Acevedo, schrijver van het boek *Los Mormones en Chile (Mormonen in Chili)* noemt zijn land een geïsoleerd eiland. 'Daarom,' zegt hij, 'zijn we heel nieuwsgierig naar de dingen in de wereld daarbuiten en zijn we bereid om naar vreemden te luisteren.'

Sinds ouderling Henry D. Moyle van het Quorum der Twaalf Apostelen op 5 juli 1956 het land heeft toegewijd aan de verkondiging van het evangelie hebben de Chilenen geluisterd naar de boodschap van de herstelling en die aanvaard. In zijn toewijdingsgebed sprak ouderling Moyle de zegen uit dat er in het land 'grote aantallen mensen hun deur voor de zendingen zouden opendoen'.⁶

Toen ouderling Gordon B. Hinckley zestien jaar later, in 1972, in de hoofdstad Santiago de eerste ring organiseerde, bedroeg het aantal kerkleden in Chili 20 000. Elf jaar later, in 1983, toen de Santiago-tempel werd ingewijd, was het aantal leden met sprongen omhoog gegaan en bedroeg toen 146 000. Sindsdien is het ledental meer dan verdubbeld met een gemiddelde jaarlijkse groei van 10 procent. In de zeven zendingsgebieden in Chili, die behoren tot de snelstgroeiende van de kerk, zijn elk jaar meer dan 20 000 mensen tot de kerk toegetreden.

'De belangrijkste oorzaak van de groei van de kerk is de kwaliteit van het Chileense volk', zegt de uit Chili afkomstige ouderling Eduardo Ayala, president van de Santiago-tempel en vroeger lid van het Tweede Quorum der Zeventig. 'Ze zijn nederig en ontvankelijk. Veel mensen kijken in feite uit naar de zendingen omdat zij over het evangelie willen horen. Als ze het eenmaal gevonden hebben, leven ze ernaar en houden ze ervan.'

Ongeveer twintig procent van de Chilenen stamt rechtstreeks af van Europese immigranten; drie procent stamt rechtstreeks af van Indianen. De meeste Chilenen zijn echter geboren uit huwelijken tussen Spaanse kolonisten en volbloed Araucanianen, die er in geslaagd zijn zich gedurende de Aloniale periode niet door de Spanjaarden te laten overheersen.⁷ Die verscheidenheid aan mensen en afkomst, gecombineerd met de geïsoleerde positie van Chili in het verleden, en de sterk democratische traditie, heeft een onafhankelijk, kinderrijk, hoopvol en vriendelijk volk voortgebracht dat bijna de hoogste levensstandaard van Latijns-Amerika heeft. Maar ondanks hun materiële welvaart hongeren de Chilenen naar geestelijk voedsel.

DE GOEDE WEG

Guillermo Soto, zijn vrouw Pilar, en hun kinderen zijn typerend voor veel Chilenen die in de laatste vier decennia bij de kerk gekomen zijn.

'De zendingen zeiden ons op straat altijd gedag', herinnert Pilar zich. 'Op een dag vroegen ze of ze ons konden komen bezoeken. Ik zei dat een gesprek bij ons thuis niet mogelijk was omdat onze acht kinderen veel lawaai maakten. Een van de zendingen antwoordde: "Prachtig! Ik heb zelf vijf broertjes en zusjes."

De zendingen kwamen en wat ze vertelden, sloeg aan. De leden van het gezin Soto, die 's avonds vaak samen zongen en spelletjes deden, vonden de gezinsavond een goede instelling. Het woord van wijsheid dat waarschuwde tegen het gebruik van tabak kwam overeen met de regels van het gezin, waar niet gerookt mocht worden, maar vormde voor Guillermo, die als beroepsmusicus optreedt als dirigent in een televisieprogramma, een probleem.

'Toen ik een tiener was, had ik vrede en liefde gevonden

Een jeugdkoor in Viña del Mar. In heel Chili geven HLD-jongeren hun tijd en talenten om hun wijken en gemeenten te versterken en om de boodschap van de herstelling door te geven.

door het bestuderen van de Bijbel', zegt Guillermo. 'Maar later ben ik de weg kwijtgeraakt en op een wereldse manier gaan leven.'

De kinderen van het gezin Soto die oud genoeg waren, hebben zich in 1994 laten dopen, maar Pilar heeft gewacht totdat haar man zover was. Guillermo heeft met het woord van wijsheid geworsteld totdat hij antwoord kreeg op zijn gebeden over de waarheid van het evangelie.

'Ik heb vaak antwoord gekregen', zegt hij. 'Eén keer zag ik mezelf zuiver en schoon uit het water van de doop oprijzen, en begon ik te huilen. Ik voelde iets heel bijzonders en ik besloot dat ik me moest laten dopen.'

Broeder Soto heeft zijn problemen met het woord van wijsheid overwonnen, maar heeft zijn vrienden in de muziek behouden. 'Het is belangrijk dat ik bij mijn vrienden ben', zegt hij. 'Ik verkondig het evangelie door het nieuwe leven

dat ik leid. Stukje bij beetje zullen mijn vrienden belangstelling krijgen voor de kerk.'

Tegenwoordig horen bij de geluiden in huize Soto ook die van hun gebeden en de lofzangen die Guillermo, Pilar en hun kinderen samen zingen. De intimiteit die er vóór hun doop al tussen hen bestond, heeft zich verdiept naarmate hun inzicht in het evangelie is gegroeid. In hun wijk Tierra del Fuego in Santiago-Noord, zijn broeder en zuster Soto respectievelijk president van het ouderlingenquorum en presidente van de zustershulpvereniging.

'Ik heb God altijd gevraagd om me op een weg te zetten waar ik samen met mijn gezin kon groeien, waar Pilar en ik de juiste dingen voor onze kinderen konden doen, waar zij sterk zouden worden en een stukje hemel op aarde zouden vinden', zegt broeder Soto. 'Het is een lange reis geweest, maar we zijn eindelijk op die weg terechtgekomen.'

'ESFUERZO MANCOMUNADO'

De snelle uitbreiding van de kerk in Chili heeft niet zonder moeite plaatsgevonden. Het opnemen van nieuwe leden en de noodzaak van kerkgebouwen voor wijken en

gemeenten met een groot ledental veroorzaakte aanzienlijke problemen. Ouderling Jorge Zeballos, die van 1982 tot 1989 de leiding had over de kerkbouw in Chili, en nu gebiedsautoriteit is in het gebied Zuid-Amerika-Zuid, zegt dat er in Chili in een periode van drie jaar meer dan 300 kerkgebouwen zijn neergezet.

'Het bleek een goede beslissing', zegt broeder Zeballos. 'De bouw in Chili stond in die tijd op een laag pitje, en de materialen en arbeidskrachten waren goedkoop. Sommige wijken vergaderden in de jaren tachtig korte tijd in een aangekocht gebouw, maar het was goed om vooruit te plannen. En kijk nu eens hoever we zijn.'

Doordat er in 1995 meer dan honderd wijken en gemeenten en bijna 25 ringen in Chili zijn georganiseerd 'raak je tegenwoordig heel gauw achter met het neerzetten van de nodige kerkgebouwen', zegt Daniel Almeida, bestuurder materiële zaken voor de kerk in Chili. 'Zodra er een gebouw klaar is, wordt het betrokken door drie wijken. Sommige kerkgebouwen zijn zelfs door zes wijken tegelijk in gebruik.'

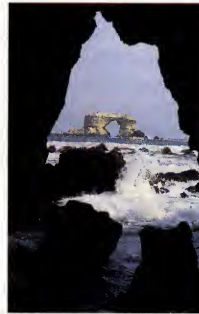
Plaatselijke kerkleiders, waaronder ook Patricio la Torre,

zijn blij met de uitdagingen en het werk dat met de snelle groei gepaard gaan – ondanks de ongemakken en de offers. 'Twee jaar lang hebben in ons gebied tien wijken van twee kerkgebouwen gebruik gemaakt', zegt broeder la Torre, die uit de ene ring waartoe hij in 1990 behoorde vier ringen heeft zien ontstaan.

Broeder la Torre, die nu president is van de ring José Miguel Carrera in Santiago-zuid, schrijft het toenemend aantal dopelingen en het grotere aantal leden dat actief blijft in de kerk, toe aan wat hij noemt: *esfuerzo mancomunado* (een evenwichtige samenwerking). Die inzet bestaat uit de samenwerking van priesterschapsleiders met de voltijsdopelingen in het stellen van doelen, het activeren van minder-actieve leden, en het inzetten van nieuwe leden, en hun voorbereiding op de tempel. Broeder la Torre zegt dat de leden door die uitgebalanceerde inzet sterker worden en een beter zicht krijgen op de zending van de kerk.

'Dat is echt een belangrijk aspect van de kerk in Chili', zegt Roger Hendrix, die vorig jaar juli ontheven werd als president van het zendingsgebied Santiago-Zuid. 'Door de *esfuerzo mancomunado* is er een nieuwe periode aangebroken

Links: Marcia Gonzalez Aguirre uit Viña del Mar.
Onder: Oscar Martin uit Concepción bespreekt evangeliedoelen met zijn dochter Isabel. **Rechts:** 'La Portada', een rotsformatie voor de noordkust van Chili. **Uiterst rechts:** Zusters van de zustershulpvereniging in Antofagasta.

met betrekking tot het opnemen van nieuwe leden, de activering van minder-actieve leden en de organisatie van nieuwe ringen en wijken.'

Von Packard, president van het zendingsgebied Santiago-noord, schrijft het feit dat in één maand de presentie tijdens de zondagsschool in Santiago-noord is toegenomen met ongeveer duizend leden, toe aan de *esfuerzo mancomunado*. Voor degenen die liefde willen geven aan de minder-actieve leden, zegt hij, 'is het niet moeilijk om die mensen terug te brengen.'

'WIJ ZIJN HIER GEZEGEND'

Roberto Vargas was geen actief lid van de kerk toen hij in 1989 met zijn gezin verhuisde naar de noordelijke havenstad Antofagasta. Maar de warmte waarmee Roberto, zijn vrouw Erica en hun drie zonen door de heiligen der laatste dagen welkom werden geheten, werd alleen overtroffen door de hitte van de Chileense Atacama-woestijn, de onvruchtbaarste woestijn ter wereld.

In Antofagaste, dat ligt tussen de woestijn en de zee, is de neerslag minimaal. Maar voor het gezin Vargas is het een

Kerklid Robert Figueroa houdt toezicht op de bouw van de kerk in Los Prados in Santiago, waar de bouw van nieuwe kerkgebouwen een normaal verschijnsel is.

prachtig gebied. 'Hier hebben we als gezin de meeste vooruitgang gemaakt', zegt zuster Vargas.

De vriendelijke ontvangst en de inspanningen van de wijk om broeder Vargas, civiel ingenieur bij een nabijgelegen kopermijn, te heractiveren, waren voor hem de aanleiding om een 'te lang uitgesteld gesprek' met zijn bisschop te hebben. Daarop volgde al snel een roeping in het presidium van het ouderlingenquorum. Nu, drie jaar na zijn roeping als bisschop van de wijk Gran Vía, is bisschop Vargas blij dat hij in de gelegenheid is om anderen te stimuleren in hun geestelijke groei.

'Als er een aardbeving is, loopt de kerk vol. Als er wordt gewaarschuwd dat er een vloedgolf op komst is, komt iedereen weer terug', zegt hij. 'Maar ik zeg tegen de mensen dat ze niet moeten wachten op een ramp voordat ze hun leven op orde gaan brengen. Mijn gezin is hier gezegend, en ik weet dat het komt omdat wij de geboden onderhouden.'

'ZEVEN MAAL ZEVENTIG'

In 1977, toen ouderling Bruce s. McConkie van het Quorum der Twaalf Apostelen een toespraak hield tijdens een gebiedsconferentie in Santiago, telde de kerk in Chili minder dan 50 000 leden.

'Ik voorzie dat er hier op een dag geen zeven, maar zeven maal zeventig ringen zullen zijn,' zei ouderling McConkie tegen de Chileense heiligen. ' (...) Ik voorzie de dag waarop De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in dit land het meest invloedrijke zuurdesem zal zijn.'⁸

Chileense heiligen zoals Guillermo Miranda kennen de profetie van ouderling McConkie, en zij werken aan de vervulling ervan. 'Ik voel dat de Heer mij in mijn zaken gezegend heeft waardoor ik positieve invloed kan uitoefenen,' zegt broeder Miranda, die eigenaar en manager is van een bloeiende keten van warenhuizen.

Broeder Miranda is leider van de groep hogepriesters in de stad San Fernando, een landelijk gebied op ongeveer een uur rijden ten zuidoosten van Santiago. Zijn zaak, waarvan hij vindt dat het 'een licht voor anderen' moet zijn, staat in hoog aanzien en staat bekend om de eerlijkheid en de nauwgezetheid van de werknemers.

'Ik wil dat de leden van de kerk een goed voorbeeld zijn voor mijn werknemers die geen lid zijn,' zegt broeder Miranda, 'vooral in gebieden waar de kerk klein is.'

Broeder Miranda beschouwt zichzelf liever als gezegend dan als succesvol, hoewel hij, sinds hij in 1982 lid is geworden van de kerk, zowel vervolging als tegenvallers in zaken heeft doorgemaakt. 'Er is flink over mij geroddeld, en mijn zaak is doelwit van aanvallen geweest,' vertelt hij, refererend aan een wijd verspreide folder waarin stond dat zijn winkels niet deugden. Hij heeft de daders niet gerechtelijk vervolgd, maar gebeden dat zijn zaak beschermd zou worden, en hij heeft ervoor gezorgd dat hij zijn tiende stipt betaalde. Daardoor ging het beter met zijn zaak. Nu heeft broeder Miranda, die vaak gevraagd wordt om te spreken over zijn filosofie in zaken, niet genoeg banen voor al diegenen die voor hem willen werken.

Broeder Miranda is niet de enige Chileense werkgever die heiligen der laatste dagen beschouwt als potentiële werknemers. De bekende Chileense toneelschrijver Luis Rivano heeft in 1991 in een krant een artikel geschreven

waarin hij de eerlijkheid, de productiviteit en de gezonde leefwijze van kerkleden hogelijk pree. 'Steeds meer bedrijven geven de voorkeur aan werknemers die minder problemen veroorzaken (...) en die meer kwaliteit produceren', schreef hij. 'Als ik moest kiezen of ik een mormoon of [iemand van een ander geloof] in dienst zou nemen, zou ik geen moment aarzelen en de eerstgenoemde aannemen. En ik weet dat ik daardoor de economische vooruitgang van mijn land zou dienen.'⁹

Miguel LeFargue behoort tot de eerste leden van de kerk in Concepción, het centrum van de visserij en de industrie. Hij zegt dat Chilenen, ongeacht hun economische en beroepsmatige achtergrond, zonder meer invloed onderhouden van rechtschape heiligen der laatste dagen. 'De kerk is een grote zegen geweest,' zegt hij. 'Daardoor hebben honderdduizenden mensen zich ontwikkeld en zijn ze betere burgers, betere vaders, moeders en kinderen geworden.'

In Chili, waar de president van het land erom bekend staat dat hij het gezinsbelang, de traditionele waarden, en dienstbetoon voorstaat,¹⁰ nemen zelfs een aantal regerings- en godsdienstige leiders nota van de leerstellingen en de groeiende invloed van de kerk.

'De burgemeester van Hualqui, een plaats in de buurt van Concepción, weet dat onze leden betrouwbaar zijn,' zegt broeder LeFargue, raadgever in het presidium van het zendingsgebied Concepción. 'Hij heeft de plaatselijke bisschop verschillende keren opgebeld om advies of hulp van onze jonge mensen bij dienstbetoonprojecten. Hij weet dat onze jeugd verantwoordelijkheidsgevoel heeft en zich netjes gedraagt.'

Toen een leider van een ander geloof in een stad in het zuiden de voltijdzendingen belasterde, wekte hij de nieuwsgierigheid van zijn gemeenteleden. 'Dat bleek de beste publiciteit te zijn die we ooit in die kleine plaats gekregen hadden,' zegt broeder LeFargue. 'De mensen verlieten de dienst omdat ze meer over de kerk en over de keurige zendingen met hun witte overhemden en stropdassen wilden weten. We hebben nog nooit zoveel mensen gedoopt als toen die leider over ons gesproken had.'

De kerk heeft echter niet alleen verbale tegenstand ondervonden. In de jaren tachtig heeft een groep terroristen, die de kerk beschouwden als invloed uit het buitenland, in het hele land meer dan 200 branden en explosies in

gebouwen van de kerk veroorzaakt.¹¹ Een aantal leden raakte gewond, maar de aanvallen namen aanzienlijk af toen enkele kinderen die naast het kerkgebouw in Santiago woonden, tijdens een explosie gewond waren geraakt.

'De verwondingen van deze kinderen waren de oorzaak van heel wat kritiek van het publiek op die groep', zegt de auteur Rodolfo Acevedo, hoofd public relations van de kerk in Chili. De plaatselijke leiders van de kerk hebben hard en met goed gevolg gewerkt om het publiek duidelijk te maken dat aanvallen tegen de kerk in Chili gelijk staan aan aanvallen op mede-Chilenen en niet op een buitenlandse instelling.

'IN GOEDE HANDEN'

Karen Montalva hoort meer dan muziek als zij de 24 heiligen der laatste dagen uit centraal Chili die het jeugdkoor *Getsemane* vormen, dirigeert. Zij hoort geloof en getuigenis

en geestelijke kracht. 'De kerk komt in goede handen', zegt de presidente van de jongevrouwen uit Viña del Mar.

Karen, die betrokken is geweest bij de oprichting van het koor, zegt dat de jonge HLD-mensen vooruitgang maken en hun verantwoordelijkheid aanvaarden. Bij wijze van voorbeeld noemt ze koorleden die allemaal diverse roepingen in de kerk vervullen en elke maand uren opofferen om te repeteren, te reizen, en op hardvuuravonden van de zendingen anderen over het evangelie vertellen.

'Veel mensen die naar onze concerten komen luisteren, voelen de Geest', zegt Karen. 'Het mooiste is dat het koor anderen beïnvloedt en dat ons geestelijk niveau op peil blijft. Ik heb altijd gedroomd van zo'n groep jonge mensen die bereid zouden zijn om hun talenten aan de kerk te geven.'

In het hele land geven de Chileense jongeren hun tijd en talenten om hun wijken en gemeenten te versterken en om de boodschap van de herstelling door te geven. 'Ik begrijp

Onder: Een lid van de bisschop van de wijk Apoquindo, Daniel Meza, met zijn vrouw, Zulema, en hun twee kinderen. **Rechts:** De Santiago-tempel, die in 1983 is ingewijd. **Uiterst rechts:** Chileense kinderen op weg naar de kerk. **Op de pagina hiernaast:** Het zendingskoppel, de ouderlingen Marc Shaw en Gonzalo Arellano, in Talcahuano.

hoe belangrijk het evangelie is omdat ik er naar geleefd heb', zegt Luis Pereira van achttien uit Viña del Mar, die zich op een zending voorbereidt. Hij geeft het gevoel van veel HLD-jongeren weer als hij zegt: 'Ik weet dat de toekomst van de kerk van de jeugd afhangt.'

'WE STAAN NIET ALLEEN IN DIT WERK'

De Chileense heiligen der laatste dagen, jong en oud, hebben veel waardering voor de vroegere zending van ouderling Parley P. Pratt en nemen hun verantwoordelijkheid om het evangelie te verbreiden, serieus.

'Het is geen toeval dat de mensen hier het evangelie aanvaarden', zegt Eduardo Lamartine, directeur van de kerkelijke onderwijsinstellingen en gebiedsautoriteit van Zuid-Amerika-Zuid. 'Waarom heeft de Heer president Brigham Young geïnspireerd om ouderling Pratt naar Chili te sturen? Waarom hebben wij nu zoveel ringen en zoveel dopelingen? Omdat we niet alleen staan in dit werk; we worden geholpen door God en door ons geloof.'

De diepe, halvemaanvormige haven waar ouderling Pratt na zijn reis van 64 dagen vanuit Californië in Valparaíso aankwam, is onveranderd gebleven. Maar op de steile, met

huizen overdekte heuvels waarvan de uitlopers tot aan de haven reiken, zie je nu overal kerkgebouwen waarin vier ringen van heiligen der laatste dagen bijeenkomen.

In Chili is de oogst werkelijk groot. De vruchtbare landerijen van het land leveren nog steeds, zoals ouderling Pratt ze beschreef 'een van de mooiste vergezichten (...) die ik ooit in de oude of de nieuwe wereld aanschouw heb.'¹² □

NOTEN

- 1 *Autobiography of Parley P. Pratt*, uitgegeven door Parley P. Pratt (Salt Lake City: Deseret Book Company, 1985), blz. 361.
- 2 Idem, blz. 368.
- 3 Idem, blz. 365-366.
- 4 Idem, blz. 364.
- 5 *The World Book Encyclopedia*, 1993, 22 delen; zie 'Chile', deel 3, blz. 458.
- 6 Verle M. Alfred, persoonlijk dagboek.
- 7 Zie: Allen A. Boraiko, 'Chile: Acts of Faith', *National Geographic*, juli 1988, blz. 67.
- 8 Conference Report, gebiedsconferentie Santiago (Chili), 1977, blz. 9.
- 9 'Los Mormones: Una Religión Positiva', *El País*, 17 september 1991, blz. 14-15.
- 10 María José Errázuriz, 'Frei Llamó a Jóvenes a Iniciar "Nueva Marcha"', *El Mercurio*, 19 januari 1995, blz. C3.
- 11 John Baltar, 'Soulmens', *Los Angeles Times Magazine*, 20 juni 1993, blz. 18.
- 12 Pratt, blz. 364.

DE EERSTE ARBEIDERS

Perla García noemt het *tesoros* (schatten): geel aangestreepte knipsels over het eerste begin van de kerk in Chili, oude foto's van algemene autoriteiten die op bezoek zijn geweest, een oude Bijbel met de handtekening van een aantal van de eerste bekeerlingen, en andere herinneringen aan de bijna vijftig jaar die ze samen met haar echtgenoot, Ricardo, heeft beleefd. Haar hart wordt erdoor met liefde gevuld, en haar geest met herinneringen.

Als zuster García haar *tesoros* aan bezoekers laat zien, kan ze niet anders

dan haar dankbaarheid uiten voor de gave van de Heilige Geest, met eerbied spreken over de zendingen die haar het evangelie gebracht hebben, en met tederheid denken aan het feit dat zij in de jaren vijftig een van de weinige heiligen der laatste dagen in Chili was. Er mogen dan weinig leden geweest zijn, zegt ze, maar de zegeningen waren overvloedig.

Op 23 juni 1956 vlogen ouderling Verle M. Allred en Joseph C. Bentley van het zendingsgebied Argentinië over het Andesgebergte naar Santiago

om met het zendingswerk in Chili te beginnen. 'We waren op onszelf aangewezen. We moesten heel dicht bij de Heer blijven en op Hem vertrouwen', vertelt broeder Allred, die nu patriarch is in de ring Brigham City in Utah. 'We voelden ons pionier', voegt broeder Bentley, leerkracht van de zondagschool in de wijk Parley-5, in de ring Parley in Salt Lake, er aan toe. 'We werkten ontzettend hard, maar het was een geweldige ervaring.'

Zuster García ontmoette de zendingen toen ze haar tuin aan het

sproeien was. Ze vroeg ze om terug te komen als haar man thuis was. Toen de zendingen broeder García ontmoetten, 'begroette hij ons en ontving ons zo hartelijk alsof we elkaar al eens eerder ontmoet hadden', herinnert broeder Allred zich. 'Toen we eenmaal over de kerk begonnen, wilde hij ons niet meer laten gaan.'

Hun bezoek werd een les van drie uur, waarbij broeder García tot tranen toe bewogen was toen hij luisterde naar de boodschap van de zendingen. Op 24 november 1956 heeft broeder García zich als eerste Chileense heilige der laatste dagen in het zwembad van een sociëteit in Santiago laten dopen. Die dag werd hij door acht anderen gevolgd; vijf daarvan waren kinderen.

Zuster García heeft zich in januari 1957 laten dopen.

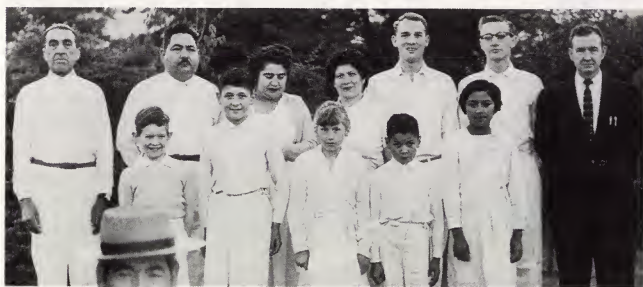
Broeder García's werk op het land vereiste vaak dat het gezin naar een andere plaats verhuisde. Telkens wanneer zij in een plaats terecht kwamen waar geen gemeente van de kerk bestond, organiseerden zij er een. In de loop van de tijd hebben broeder en zuster García veel functies in de kerk vervuld.

'Het evangelie is een grote zegen voor Chili geweest', zegt de dochter van het echtpaar, Perla, terugdenkend aan de vreugde die het gezin heeft beleefd aan het werk voor de Heer. 'Mijn vader zei altijd dat het zo prachtig is om werkers te zijn in de wijngaard van de Heer.'

Ricardo is op 26 september 1994 overleden. Ondanks zijn ziekte was hij

de laatste jaren van zijn leven patriarch van de ring Nuñoa in Santiago en tempelwerker in de Santiago-tempel, waar zuster García het orgel bespeelde. In de tempel voelt ze zich het dichtst bij hem.

'Het was een heel bijzondere man. Ik weet dat hij op me wacht', zegt zuster García. 'Ik was niet blij hem te moeten zien heengaan, maar mijn echtgenoot is gestorven als een gelukkig man. Hij zei: "Niet huilen. Ik heb mijn werk afgemaakt en ik ben klaar om te gaan. Ik weet dat ik jou en de kinderen zal weerzien. Zeg tegen onze broeders en zusters dat ze trouw moeten blijven, dat ik van ze houd, en dat ze niet verdrietig moeten zijn, omdat ik blij ben dat ik ga."' □

Links: De eerste Chileense heilige der laatste dagen, Ricardo García, aanvaardde de boodschap van de zendingen Verle M. Allred en Joseph C. Bentley direct. Beide zendingen staan *linksboven* op een foto uit 1956, samen met broeder García (tweede van links), gemeentepresident William Fotheringham (in het donkere pak), en de eerste groep bekeerlingen die zich in de kerk in Chili liet dopen. **Rechtsboven:** De vrouw van broeder García, Perla, koestert tedere herinneringen aan de begintijd van de kerk in Chili.

A colorful illustration of a woman with long dark hair, wearing a yellow short-sleeved button-down shirt and blue trousers, standing in a zoo-like environment. She is looking towards the right with a slight smile. Behind her, a large green snake is coiled around a tree trunk. To the left, a monkey is visible behind the tree. Above her, a giraffe's head and neck are visible. In the foreground, the head of a lion is shown. The background is a warm, yellowish-tan color.

TERU

Sara Fitzgerald

ILLUSTRATOR: STEVE KROPP

Een aantal jaren geleden solliciteerde ik naar een baantje bij de dierentuin in mijn woonplaats, want ik dacht dat het heel interessant zou zijn. Toen ik die baan kreeg aangeboden, nam ik hem aan, ondanks het feit dat ik dan elke zondag zou moeten werken. In de maanden daarna ging ik niet naar de kerk en had ik geen contact met de leden van de wijk. Ik was niet helemaal op het slechte pad geraakt; ik dronk niet, ik experimenteerde niet met drugs zoals een aantal van mijn vriendinnen op het werk wel deed, en ik bleef trouw aan mijn zedelijke normen. Toch was ik van binnen niet gelukkig, en ik voelde me niet dicht bij mijn hemelse Vader.

Daarbij kwam ook nog dat ik lagere cijfers kreeg, en ik een moeilijk mens was om mee te gaan. Mijn vriendinnen bij de dierentuin leken me wel te mogen, maar zij wilden dat ik meedeed met dingen waarvan ik wist dat ze verkeerd waren.

Temidden van al die problemen vertelde mijn moeder me dat mijn vroegere koorleidster was aangesteld als jongevrouwenpresidente. De week daarna begon ze me op te bellen. De nieuwe jongevrouwenpresidente leek wel iemand die een wervingsactie voor het leger hield. Ze belde me op voor elke activiteit die er met mijn klas ondernomen werd en voor elk dienstbetoonproject dat ze deden. Nadat ik een aantal

GKEER

weken achter elkaar smoesjes had kunnen bedenken, beloofde ik ten slotte dat ik mee zou gaan als mijn klas uit eten ging. Onderweg naar het restaurant praatten de meisjes uit mijn klas over jongens en het komende schooljaar. Onze leidster mengde zich vaak in hun gesprek. Ik zat stilletjes bij ze in de auto.

Toen ik naar hun blijde gezichten keek, voelde ik pijn – het soort pijn dat je voelt als je buitenstaander bent bij iets heel leuk. Tegen het einde van de activiteit, toen we weer bij mijn huis waren, zaten de tranen vlak achter mijn ogen. Die meisjes hadden iets in hun leven wat ik nodig had. Zij wisten wie ze waren en waar ze heen gingen. Zij hadden een band met hun hemelse Vader. Ik wist dat Hij hun gebeden verhoorde. Het leek wel of mijn leidster wist wat ik dacht en ze zei nog eens tegen me dat ik altijd welkom was in de kerk en dat ze altijd voor me klaar zou staan.

Die avond knielde ik bij mijn bed en stortte mijn hart uit bij mijn hemelse Vader – iets wat ik in tijden niet gedaan had. Ik beseftte hoe ik Hem gemist had en hoe de afstand tussen ons stapje voor stapje groter was geworden door de keuzen die ik gedaan had. Meer dan iets anders wilde ik een nieuwe kans. Ik wilde de leegte in mijn binnenste opvullen. Ik wilde blijvende vriendschappen. Ik wilde terug naar de kerk.

Na die ervaring beseftte ik dat er mensen waren die om me gaven. Ik zag hoe ik terug moest. Het was niet gemakkelijk, maar ik werd weer actief in de kerk. Sindsdien heeft het evangelie mijn leven verrijkt en me hoop gegeven. Het beste wat ik ooit in mijn leven gedaan heb, is terugkeren naar de kerk. □

EEN SCHAAL VOL PINDA'S

Ronald W. Rook

ILLUSTRATOR: JERRY HARKSTON;
FOTOGRAAF: JED CLARK

Toen ik tiener was, worstelde ik zoals veel jonge mensen met gevoelens van verwarring en bezorgdheid over de toekomst. En zoals zoveel tieners wilde ik met mijn ouders niet over mijn zorgen praten. Ik vond dat ze te oud waren. Hoe zouden zij in vredesnaam mijn problemen begrijpen? Ik weet zeker dat mijn ouders zich zorgen maakten, maar ik ontliet hun pogingen om met mij te praten.

Op een avond kwam mijn vader thuis van zijn werk met een tas levensmiddelen. Hij had bij de winkel op de hoek een paar dingen gehaald, waaronder een grote zak geroosterde pinda's. Hij pakte onze rode, porseleinen schaal en deed de inhoud van de zak daarin. Toen vroeg hij, met een stem die nauwelijks verborg dat hij zorgen had, of ik zin had om samen met hem 'een paar pinda's te doppen'. Hij vertelde dat hij veel aan zijn hoofd had en iemand nodig had om tegen te praten. Aarzelend stemde ik toe.

Tegen de tijd dat de schaal half leeg was, waren we dichtertot elkaar gekomen, en voor het eerst sinds jaren begonnen we echt met elkaar te praten. Op de rustige, vrijmoedige, omslachtige manier die hem eigen was, begon hij me de waarheden die hij me verteld had vanaf de tijd dat ik een kleine jongen was, opnieuw uit te leggen.

Hij sprak niet alleen als vader met me, maar ook als vriend – een veel oudere en wijzere vriend. Tot mijn verbazing ontdekte ik dat mijn vader een ongekende schat aan

informatie en ervaringen voor mij in petto had. We hadden het niet zoever over de politieke en zedelijke uitgangspunten van deze tijd; in plaats daarvan leerde ik van de fouten en de positieve ervaringen van een man die vijfendertig jaar ouder was dan ik.

Dat was de eerste van vele 'pinda-avonden'. Toen ik niet zoveel jaren later vanwege mijn zending uit huis ging, omhelsde ik mijn vader, en voelde ik zijn kracht en zijn liefde in zijn stevige omhelzing. Ik zal hem altijd dankbaar zijn dat hij in een moeilijke periode van mijn leven zijn hand naar me heeft uitgestoken en met me heeft gesproken over onveranderlijke waarheden – waarheden die sinds die tijd richting aan mijn leven geven. Zijn oprechte vriendschap en niet-bedreigende benadering geven me houvast als ik niet helemaal in evenwicht ben, en zijn voor mij een voorbeeld van de manier waarop ik mijn eigen kinderen wil opvoeden. □

Robert T. Barrett: Jezus vraagt of Hij de Nephitische kronieken kan inzien

Nadati de Heiland alle Schriften die zij hadden ontvangen, had verklaard aan die Nephitische discipelen, zei Hij: 'Zie! Ik zou willen, dat gij andere geschriften zouwt schrijven, die gij [nog] niet hebt'. Daarna vroeg Hij Nephi: 'Brenge de kroniek, die gij hebt bijgehouden'. En Nephi bracht de kronieken en legde ze aan Hem voor. (3 Nephi 23:6-8).

Toen Chili veertig jaar geleden werd toegewijd aan de verkondiging van het evangelie, begrepen de leden heel goed dat het hun taak was om het evangelie uit te dragen. Dat resulteert nu in een jaarlijks aanwas van 20.000 leden. Zie 'Chili: een vruchtbare wijngaard', blz. 34.

